

2020ko Euskaraldiaren ikerketa

2. ZATIA: PARTE-HARTZAILEEN AZTERKETA LABURTUA
EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOA

Siadeco^x
ikerketa aplikatua

Berio pasealekua 11, 20018 Donostia
943 31 00 34
siadeco@siadeco.eus

Aurkibidea

1. Ikerketaren aurkezpena	3.
2. Parte-hartzaileen azterketaren gako nagusiak	9.
2.1. Norbanakoen azterketa	10.
A) Parte-hartzea	10.
B) Rolak hautatzea	20.
C) Jarduna	24.
D) Eragina	29.
E) Balorazioa	32.
2.2. Entitateen azterketa	35.
A) Parte-hartzea	35.
B) Ariguneak sortzea	42.
C) Jarduna	49.
D) Eragina	53.
E) Balorazioa	58.

1.

Ikerketaren aurkezpena.

2020ko Euskaraldia dinamika aztertzea du helburu ikerketa honek, eta horretarako hiru ikerketa-ildo zehaztu dituzte Eusko Jaurlaritzaren Kultura eta Hizkuntza Politika sailak, Nafarroako Gobernuaren Herritarrekiko Harremanetako departamentuak eta Euskararen Erakunde Publikoak.

Txosten laburtu honetan, hain zuzen, Euskaraldiko EAEko parte-hartzeari buruzko lehenengo bi ikerketa-ildoen gako nagusiak jasotzen dira, norbanakoen eta entitateen azterketarenak.

1. IKERKETA-ILDOA: Euskaraldian parte hartu dutenei buruzko azterketa, norbanakoena eta entitateena.

Helburua: Euskal Herri mailan, Euskaraldian izena eman dutenen eta parte hartu dutenen zenbatekoak (norbanako zein entitate) eta haien ezaugarriak ezagutzeko.

Informazio-iturriak:

- **2020ko Euskaraldiko izen-emateen datu-baseak, norbanakoena eta entitateena.**
Euskaraldiaren bigarren edizioan izena eman duten norbanakoen eta entitateen datu-oinarria erabili da unibertsoaren azterketa egiteko. Denera, 178.184 erregistroko datu-basea aztertu da norbanakoen kasuan, eta 8.309koa entitateenean.
- **Euskaraldiaren aurretik ikerketarako unibertsoa osatu nahi zutenek betetako galdetegia.**
Izen-emateen datu-baseekin batera, ikerketaren unibertsoa osatu nahi zuten norbanakoek Euskaraldiaren aurretik betetako galdetegia ere aztertu da, bereziki, Euskal Herri mailako norbanakoen hizkuntza-ezagutzari eta -erabilerari buruzko azterketa egiteko. Denera, 59.557 erantzun jaso dira.

2. IKERKETA-ILDOA: Parte-hartzaileen, norbanakoen zein entitateen, jardunari eta jardun horren eraginari buruzko azterketa.

Helburua: Euskaraldiko EAEko eta Nafarroako parte-hartzaileen, norbanakoen zein entitateen, jarduna nolakoa izan den eta jardun horrek parte-hartzaileen harreman-sarean zer-nolako eragina izan duen aztertzea.

Teknikak:

Teknika kuantitatiboak zein kualitatiboak erabili dira parte-hartzaileen jardunari eta eraginari buruzko azterketa egiteko.

— **Parte-hartzaileei inkesta.**

NORBANAKOAK

2020ko Euskaraldian ahobizi eta belarriprest izan direnei egin zaie inkesta, lagin adierazgarria erabilia. Denera, 2.800 inkesta egin dira: 2.000 Euskal Autonomia Erkidegoan; eta 800, aldiz, Nafarroan. Datuak lurraldearen arabera eta rolaren arabera aztertu dira. Dena den, generoaren arabera aldeak antzeman direnean, horiek ere modu berezitan adierazi dira.

ENTITATEAK

Ariguneak sortu dituzten entitateei ere egin zaie inkesta, denera, 600: 400 EAEn; eta 200 Nafarroan. Lurraldearen eta entitate-motaren arabera aztertu dira datuak.

— **Eztabaida-taldeak**

NORBANAKOAK

Inkestaren bidez jasotako datu kuantitatiboak teknika kualitatiboekin uztartu dira. Horretarako, 11 eztabaida-talde egin dira: zortzi Euskal Autonomia Erkidegoan, eta hiru Nafarroan.

Hainbat aldagai gurutzatuta osatu dira: lurralde historikoa, rola, adin-tartea, gune soziolinguistikoa, eta kasu batzuetan, baita herriaren tamaina ere.

EAEn:

	LURRALDEA	ROLA	ADIN-TARTEA	GUNE SOZIOLOGIKOA	HERRI-MOTA
1. Eztabaida-taldea	Araba	Ahobizi	16-29 eta 30-40	2.gune soziolinguistikoa	Gasteiz
2. Eztabaida-taldea	Araba	Belarriprest	45etik gora	1 eta 2 gune soziolinguistikoa	Arabako Lautada
3. Eztabaida-taldea	Bizkaia	Ahobizi	45etik gora	3.gune soziolinguistikoa	Herri ertainak
4. Eztabaida-taldea	Bizkaia	Belarriprest	16-29	2.gune soziolinguistikoa	Bilbo Handia
5. Eztabaida-taldea	Bizkaia	Ahobizi eta belarriprest euskaldun osoak	30-44	3 eta 4 gune soziolinguistikoa	Herri txiki-ertainak
6. Eztabaida-taldea	Gipuzkoa	Ahobizi	16-29	3 eta 4 gune soziolinguistikoa	Herri txikiak
7. Eztabaida-taldea	Gipuzkoa	Ahobizi	45etik gora	2.gune soziolinguistikoa	Herri ertain-handiak
8. Eztabaida-taldea	Gipuzkoa	Belarriprest	30-44 eta 45-60	3.gune soziolinguistikoa	Herri ertainak

Nafarroan:

	LURRALDEA	ROLA	ADIN-TARTEA	HERRI-MOTA
1. Eztabaida-taldea	Nafarroa	Ahobizi	30-44	Iruñea-Iruñerria
2. Eztabaida-taldea	Nafarroa	Ahobizi	45etik gora	
3. Eztabaida-taldea	Nafarroa	Belarriprest	16-29	

ENTITATEAK

Entitateekin ere egin dira eztabaida-taldeak. Denera, sei: lau EAEn, eta Nafarroan, bi. Kasu honetan, taldeak osatzerakoan bereziki erreparatu zaio entitate-motari. EAEn, beste hainbat aldagai kontuan hartzeko aukera izan da:

EAEn:

	ENTITATE-MOTA	ARIGUNE-MOTA	GUNE SOZIOLINGUISTIKOA
1. Eztabaida-taldea	Industria-enpresak	Barne-ariguneak	3 eta 4 gune soziolinguistikoa
2. Eztabaida-taldea	Zerbitzuei loturikoak: enpresa txikiak, establezimenduak...	Kanpo-ariguneak	2.gune soziolinguistikoa
3. Eztabaida-taldea	Elkarteak, gizarte mugimenduak, eragileak...		3 eta 4 gune soziolinguistikoa
4. Eztabaida-taldea	Administrazio publikoa eta hezkuntza		

Nafarroan:

	ENTITATE-MOTA
1. Eztabaida-taldea	Administrazio publikoa eta hezkuntza
2. Eztabaida-taldea	Zerbitzuei loturikoak: enpresa txikiak, establezimenduak...

— **Elkarrizketak**

NORBANAKOAK

2020ko Euskaraldian parte hartu duten norbanakoekin egindako eztabaida-taldeetan jasotako informazioan sakontzea izan dute helburu. Ahobizi zein belarriprestekin, denera, 45 elkarrizketa egin dira: 30 EAeko parte-hartzaileekin; eta beste 15, Nafarroakoekin.

ENTITATEAK

Entitateengana ere modu berean jo da. Bertako solaskideekin, beste 45 elkarrizketa egin dira: 30 EAEn eta 15 Nafarroan.

Oinarrizko hiztegia

Ikerketan erabili diren zenbait terminoren ulermena errazte aldera, zenbait definizio bildu dira segidan.

Ahobizi: ulertzen duten guztiei euskaraz hitz egiten dieten lagunak dira.
(*Euskaraldia, 2018*)

Belarriprest: gutxienez euskaraz ulertzen duten kideak dira, gainontzekoei euskaraz aritzeko gonbidapena luzatzen dietenak.
(*Euskaraldia, 2018*)

Arigunea: Euskaraz lasai aritzeko guneak dira eta euskaraz hitz egiteko aukera bermatzen dute uneoro, izan entitate barruan (barne ariguneak) edo izan entitateak herritarrekin duen harremanean (kanpo ariguneak).
(*Euskaraldia, 2020*)

Herri-batzordeak: Euskaraldiaren herri-batzordea herrian, auzoan edota eskualdean Euskaraldia antolatzekeo arduraren hartzen duen taldea da.
(*Euskaraldia, 2018*)

Koordinazio orokorra: koordinazio orokorreko eragileek ariketaren oinarriak eta ekimen masiboaren kronograma zein komunikazio orokorra prestatzen dituzte.
(*Euskaraldia, 2018*)

Entitateak: Mota guztietako entitateek hartu ahal izango dute parte (erakunde publikoak, gizarte eragileak, enpresak, kooperatibak, kultur eta kirol elkarteak, eta abar), ariguneraren bat badute. Entitate batek, era berean, egoitza edo establezimendu bat baino gehiago izan ditzakete.
(*Euskaraldia, 2020*)

Degurba sailkapena: DEGURBA edo urbanizazio-maila eremu baten izaera adierazten duen sailkapena da. Hiri multzoetan eta hiriguneetan bizi den tokiko biztanleriaren arabera oinarrituta, Tokiko Administrazio Unitateak hiru eremu motatan sailkatzen ditu:

- **Hiriguneak:** Biztanleria dentsitate handiko eremuak. Ziega jarraituan (baita diagonalean ere), gutxienez 1.500 biztanle bizi dira kilometro karratuko, eta 50.000 biztanle baino gehiago denera.
- **Bitarteko hirigunea:** Tarteko dentsitate eremuak. Ziega jarraituan, gutxienez 300 biztanle bizi dira kilometro karratuko, eta 5.000 biztanle baino gehiago denera.
- **Landa-eremua:** biztanle gutxiko eremuak.

(*Eurostat, 2011*)

Gune soziolinguistikoa: Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzak lau gune soziolinguistiko ezarri zituen biztanleriaren euskaldunen ehunekoaren arabera. Honako hau da banaketa:

- **Lehen gune soziolinguistikoa.** Biztanleriaren %20 baino gutxiago da euskalduna.
- **Bigarren gune soziolinguistikoa.** Biztanleriaren %20-50 bitartean da euskalduna.
- **Hirugarren gune soziolinguistikoa.** Biztanleriaren %50-80 bitartean da euskalduna.
- **Laugarren gune soziolinguistikoa.** Biztanleriaren %80 edo gehiago da euskalduna.

(*VI. Mapa Soziolinguistikoa, 2016*)

Etxeo hizkuntza: etxean maizen hitz egiten den hizkuntza
(*Hizkuntza Politikarako Sailburuordetza, 2010:43*)

Lehen hizkuntza: Hautzaroan lehenbizi ikasitako hizkuntza, gero erabiltzen jarraitu dena.
(*Hizkuntza Politikarako Sailburuordetza, 2010:35*)

Hizkuntza-gaitasuna: Hiztun batek hizkuntzaz duen ezagutza-maila. Gaitasun horren bidez, perpausak sortzeko eta ulertzeko gai da hiztuna, baita perpaus bat gramatikala den edo ez den ebatzeko ere.
(*Hizkuntza Politikarako Sailburuordetza, 2010:49*)

Hizkuntza-jokabidea: hizkuntza-hautua.
(*Euskaraldia, 2018*)

Hizkuntza gaitasun erlatiboa: Elebidunak hiru multzotan bereiz daitezke, euskaraz edo erdaraz hitz egiteko daukaten erraztasun handiagoaren edo txikiagoaren arabera.

- Euskal elebidunak, euskaraz erdaraz baino errazago moldatzen direnak.
- Elebidun orekatuak, berdin moldatzen direnak euskaraz zein erdaraz.
- Erdal elebidunak, erdaraz hobeto moldatzen direnak euskaraz baino. 11.

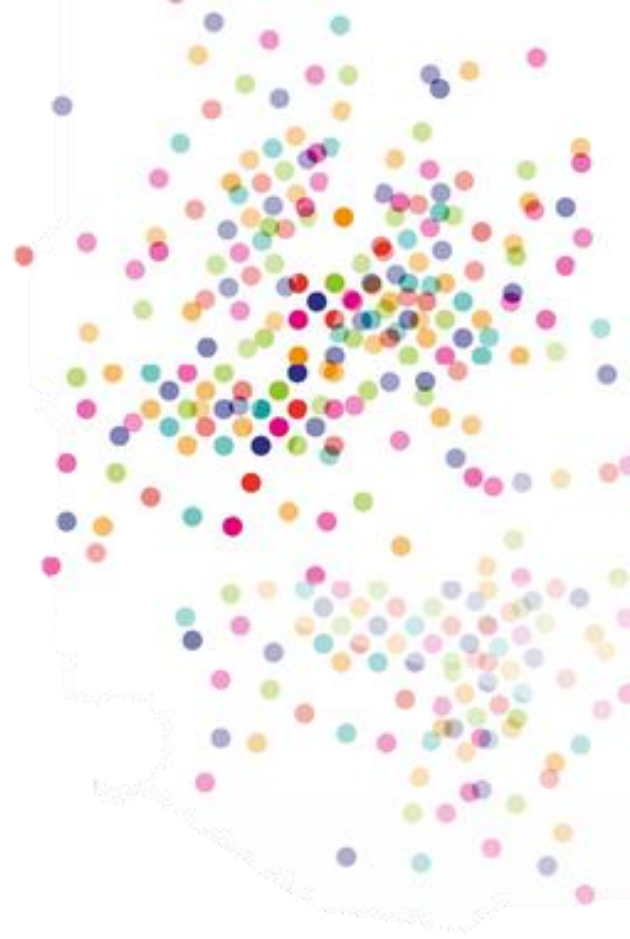
(*Hizkuntza Politikarako Sailburuordetza, 2013:25*).

Euskalduna (elebiduna): euskara ondo edo nahiko ondo ulertzeko eta hitz egiteko gai da.
(*VI. Inkesta soziolinguistikoa, 2016*).

Euskaldun hartzailea edo ia-euskalduna: ez da euskaraz ondo edo nahiko ondo hitz egiteko gai. Hala ere, badu euskararen nolabaiteko ezagutza. Zehazki, multzo honetan sartzen da honako baldintza hauetakoren bat gutxienez betetzen duena:

- Euskaraz "zertxobait" ulertzeko eta hitz egiteko gai da.
- Euskaraz "ondo" edo "nahiko ondo" ulertzeko gai da.

(*IV. Inkesta soziolinguistikoa, 2016*).

2.

Parte-hartzaileen azterketaren gako nagusiak.

2.1. NORBANAKOEN AZTERKETA

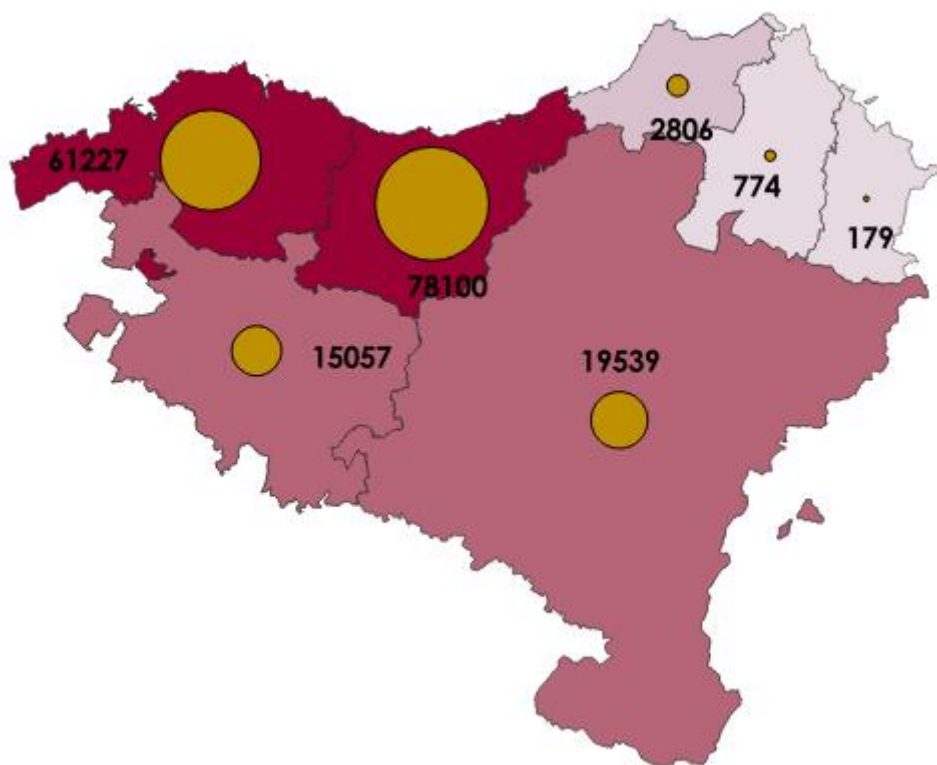
A) PARTE-HARTZEA.

1). 154.384 norbanakok eman dute izena EAEn; 2018an baino gutxiago izan dira.

Euskal Herri osoan, denera, 178.184 norbanakok parte hartu dute Euskaraldiaren bigarren edizioan. Parte-hartzaileen kopuru osotik, 154.384k eman dute izena Euskal Autonomia Erkidegoan (% 86,6) Horietatik, erdia baino gehiago gipuzkoarrak izan dira (78.100, % 50,6); 61.227 bizkaitarrak (% 39,7) eta arabarrak 15.057 (% 9,8).

1. mapa

Euskaraldian izena eman duten norbanakoen kopurua lurraldeka

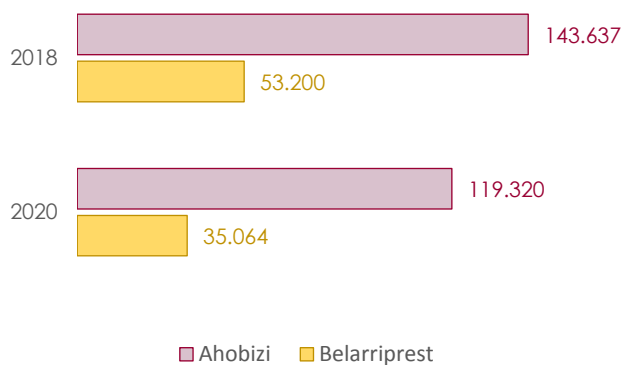

Iturria: Euskaraldia, 2020. Siadecok landua.

Hartutako rolaen arabera, Euskaraldian 137.348k ahobizi rola hartu dute (% 77,1), eta 40.836 izan dira belarriprest (% 22,9). Proportzioak mantendu egiten dira EAEn: 119.320 parte-hartzailek ahobizi rola hartu dute (% 77,3), eta 35.064 belarriprest izan dira (% 22,7).

1. grafikoa

2020ko eta 2018ko Euskaraldiko EAEko parte-hartzaileak rolaen arabera (kop)

Iturria: Euskaraldia, 2020. Siadecok landua.

2018ko datuekin alderatuta, lehen edizioan baino ia 47.000 lagun gutxiago izan dira Euskaraldian (% 20,9 gutxiago); 42.453 gutxiago EAEn (-% 21,6).

1. taula

2018ko eta 2020ko Euskaraldiko EAEko parte-hartzaileak, lurraldearen eta rolaen arabera alderatuta

		Ahobizi		Belarriprest		Guztira		Aldea 2018-2020
		2018	2020	2018	2020	2018	2020	
Araba	Kop.	12.896	10.264	7.383	4.793	20.279	15.057	-5.222
	%	9,0	8,6	13,9	13,7	10,3	9,8	-25,8
Gipuzkoa	Kop.	75.716	64.214	20.806	13.886	96.522	78.100	-18.422
	%	52,7	53,8	39,1	39,6	49,0	50,6	-19,1
Bizkaia	Kop.	55.025	44.842	25.011	16.385	80.036	61.227	-18.809
	%	38,3	37,6	47,0	46,7	40,7	39,7	-23,5
Guztira	Kop.	143.637	119.320	53.200	35.064	196.837	154.384	-42.453
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	-21,6

Iturria: Euskaraldia, 2020. Siadecok landua.

Dena den, erakartzen ere jakin du: bost parte-hartzailetik batek lehen aldiz eman du izena EAEn. Belarripresten artean, lehen aldiz izena eman dutenak gehiago izan dira: belarripresten laurden batek ez zuen izenik eman 2018ko edizioan.

2). 2020ko Euskaraldiak Gipuzkoako eta Nafarroako euskaldun euskaldun hartzailen artean izan du arrakasta gehien.

Euskaraldian izena emateko bi baldintza bete behar dituzte Euskal Herriko norbanakoek: 16 urtetik gora edukitzea eta euskara, gutxienez, ulertzeko gai izatea. 2016ko inkesta soziolinguistikoaren arabera, bi baldintza horiek betetzen dituzten 978.985 herritar daude Euskal Autonomia Erkidegoan; horiek osatzen dute, hain zuzen, EAeko Euskaraldiaren unibertso potentziala.

Hortaz, EAeko euskaldun eta euskaldun hartzailen % 15,8k eman du izena – Euskal Herriko datua (% 15,1) baino zertxobait altuagoa da -. Gipuzkoako unibertso potentzialaren artean izan du arrakasta gehien (% 19,1).

2. grafikoa

2020ko Euskaraldiko EAeko parte-hartzaileak unibertso potentzialarekiko, lurralde historikoaren arabera (%)

Iturria: Euskaraldia, 2020, eta Inkesta soziolinguistikoa, 2016. Siadecok landua.

Adinaren arabera, parte hartzeko aukera duten 35 eta 64 urte bitartekoen artean zabaldu da gehien EAeko hiru probintzietan. Eta generoari dagokionez, emakumezkoen artean izan du hedadura gehien, bereziki, Gipuzkoan eta Araban.

3). 30-44 urteko emakumea eta gipuzkoarra izan da parte-hartzaileen artean nagusitu den profila.

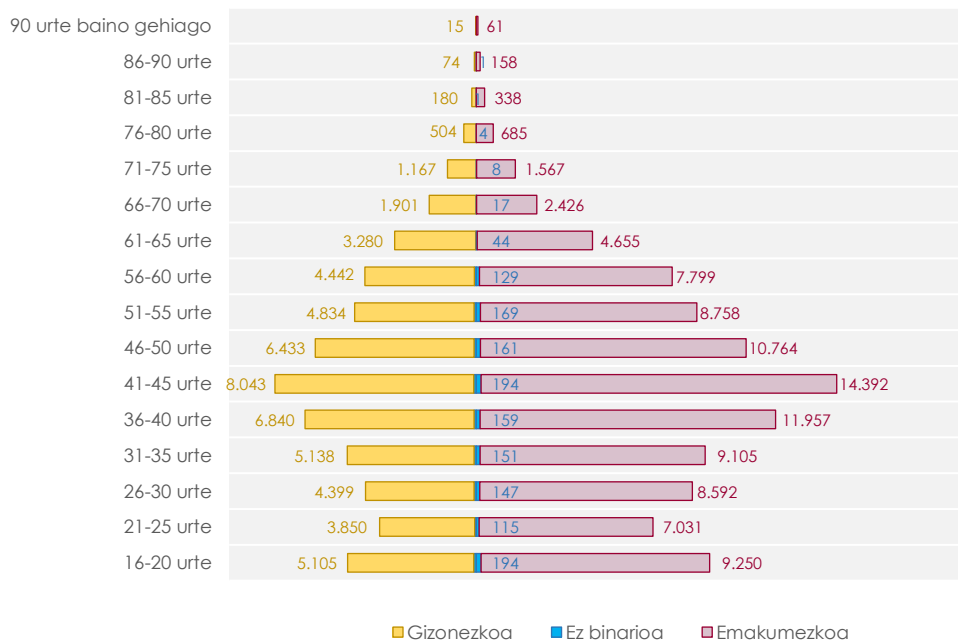
Aurreko edizioan bezalaxe, 2020ko Euskaraldian 30-44 urte arteko emakume gipuzkoarra izan da nagusitu den parte-hartzailearen profila.

Egoera soziolinguistikoaren isla seguraski, Gipuzkoa izan da ariketari ekarpen kuantitatibo handiena egin diona: bertan izan du arrakasta gehien ariketa sozialak, eta bertakoa da parte-hartzaileen hamarretik lau baino gehiago. Adinari dagokionez, lurralde guztietan nagusitu da 30-44 urteko tartea; EAEn, bereziki, Araban.

Hala ere, emakumeen nagusitasuna da argiena: emakumezkoak dira parte-hartzaileen bi heren. Lurralde guztietan oso parekoa da proportzioa, baita rolen arabera ere.

3. grafikoa

2020ko Euskaraldiko EAEko parte-hartzaileak adinaren eta generoaren arabera (%)

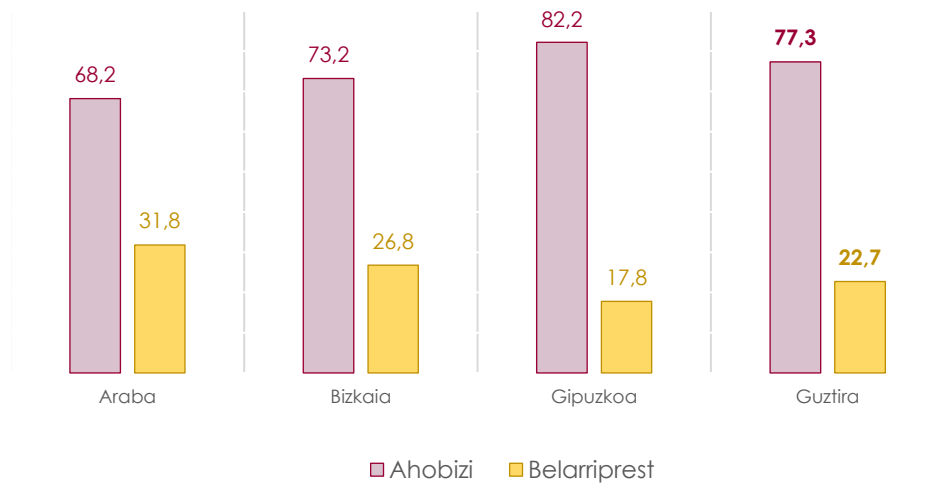
Iturria: Euskaraldia, 2020. Siadecok landua.

4). Inguru euskaldunenek sortzen dituzte ahobizi gehien; hiriguneek, aldiz, belarriprestak.

Euskaraldiaren bigarren edizioko EAEko parte-hartzaileetatik, ahobizi rola hartu dute % 77,3k eta belarriprest izan da % 22,7. Hortaz, rolen arteko aldeak handitu egin dira Euskaraldiaren bigarren edizioan, eta horrekin batera, ahobizi rolak izen-emateetan duen nagusitasuna berretsi bakarrik ez, handitu ere egin da. Alde txikiak daude lurraldeen arabera, eta norabide berean doaz: zenbat eta euskaldunagoa ingurua, orduan eta altuagoa da ahobizien kopurua; gune erdaldunagoetan, aldiz, altuagoa da belarripresten proportzioa. Lehen joeraren adierazle da Gipuzkoa; eta bigarrenarena, Araba.

4. grafikoa

2020ko Euskaraldiko EAEko parte-hartzaileak lurraldeka, rol bakoitzaren proportzioaren arabera (%)

Iturria: Euskaraldia, 2020. Siadecok landua.

Gauza bera gertatzen da ahobizi eta belarriprest proportzioak eskualdeka aztertzen badira; salbuespenak salbuespen, euskaldun dentsitate altuenak dituzten eskualdeek eta ahobizi proportzio handienekoek bat egiten dute: Lea-Artibai Bizkaian, Urola Kosta Gipuzkoan...

2. taula

2020ko Euskaraldiko ahobizi proportzio handieneko EAEko 15 eskualdeak

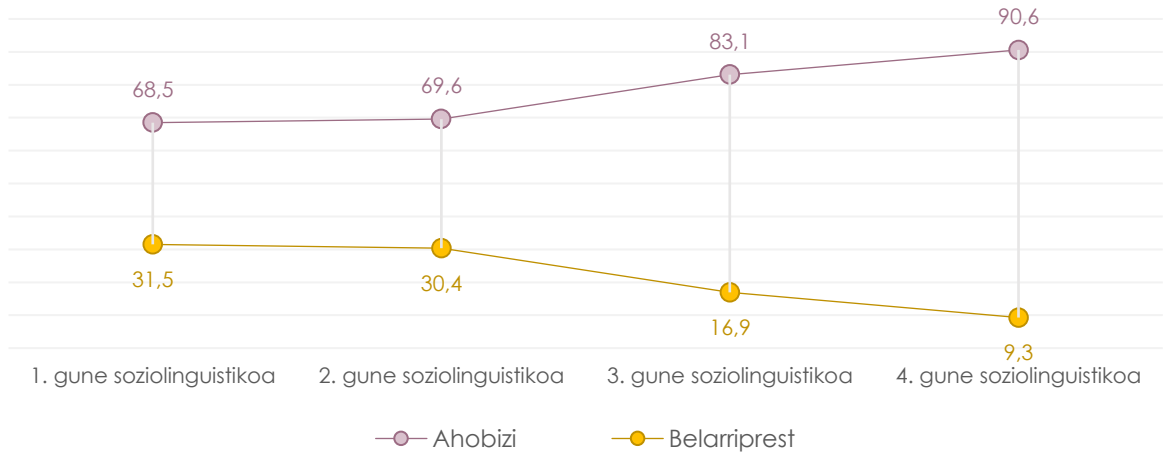
Eskualdea	Ahobizirik
Lea Artibai	90,3
Urola-Kostaldea	89,9
Gernika-Bermeo	86,5
Tolosaldea	86,2
Goierri	84,9
Debagoiena	82,2
Arrati Nerbioi	81,6
Bidasoa Beherea	80,2
Durungaldea	79,8
Donostialdea	78,4
Debarrena	77,1
Arabako Mendialdea	76,2
Plentzia-Mungia	75,4
Gorbeia Inguruak	70,4
Errioxa Arabarra	70,0

Iturria: Euskaraldia, 2020. Siadecok landua.

Joera hori argiagoa da proportzioak gune soziolinguistikoaren arabera aztertzen badira: zenbat eta herri euskaldunagoa, orduan eta altuagoa da ahobizirik proportzioa; inguru erdaldunagoetan, aldiz, belarripresten proportzioa batez bestekoaren gainetik dago. Dena den, kasu guztietan ahobizirik proportzioa altuagoa da.

5. grafikoa

2020ko Euskaraldiko EAEko ahobizi eta belarripresten proportzioak gune soziolinguistikoaren arabera (%)

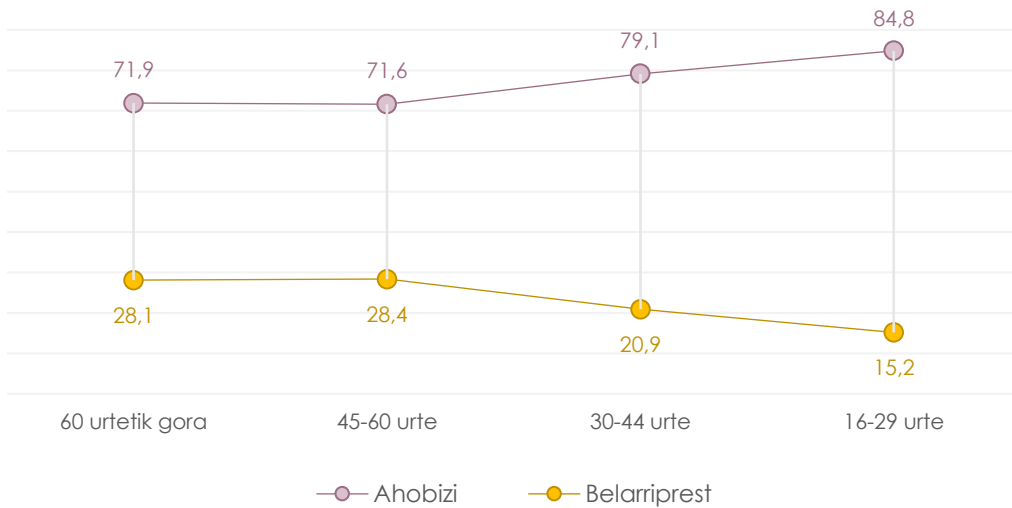

Iturria: Euskaraldia, 2020. Siadecok landua.

Adin-tarteka ere, joera ildo beretik doa, euskararen ezagutzari eta gaitasunari loturik: adinean gora egin ahala, gaitasuna jaitsi egiten da, eta belarripresten proportzioa ere gora doa; edo beste modu batera esanda, gero eta gazteagoa, euskaldunagoa eta beraz, ahobiziagoa.

6. grafikoa

2020ko Euskaraldiko EAEko ahobizi eta belarripresten proportzioak adin-tarteka (%)

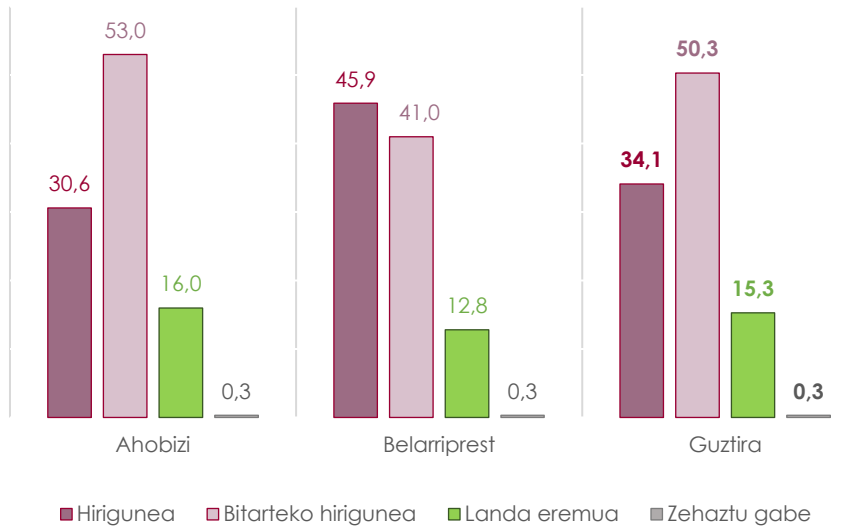

Iturria: Euskaraldia, 2020. Siadecok landua.

Ahobizien kopuruak Gipuzkoako herri euskaldunetatik edaten badu, belarripresten kopuruari Arabak eta Bizkaiak eta 2. gune soziolinguistikoak egiten diote ekarpen handiena, baita hiriguneak ere: hirigunean sortzen da belarripresten ia erdia. Hain zuzen, 2018arekin alderatuta, bertako parte-hartzaileak izan dira bigarren edizioan gutxiago aktibatatu direnak: hiriburukoak eta Arabakoak.

7. grafikoa

2020ko Euskaraldiko EAEko parte-hartzaileak urbanizazio-mailaren arabera (%)

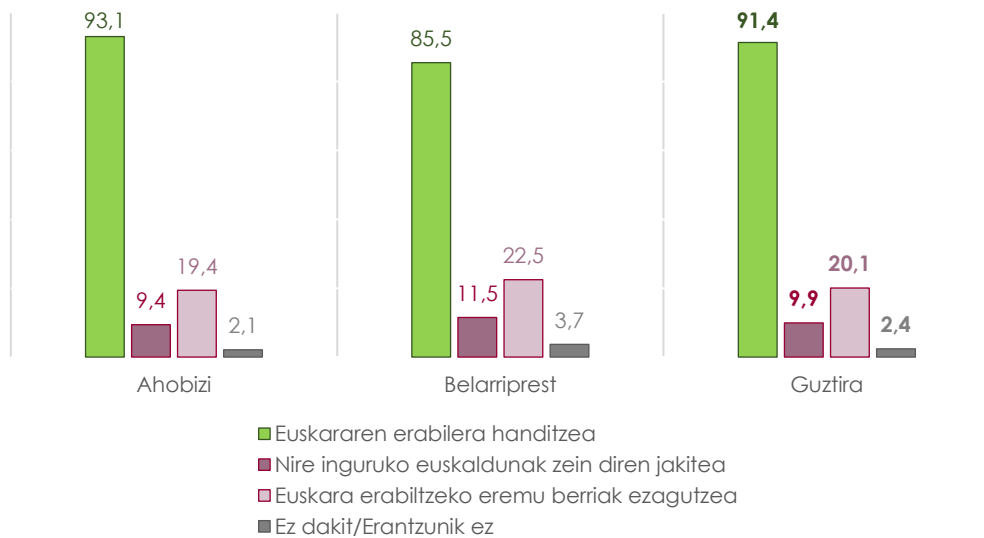
Iturria: Euskaraldia, 2020. Siadecok landua.

5). Euskararen erabilera handitzea izan dute helburu parte-hartzaile gehienek; belarripresten artean pisu handiagoa du euskaraz egiteko aukera berriak bilatzeak.

Euskal Autonomia Erkidegoko hamar parte-hartzailetik bederatzik diote euskararen erabilera handitzea izan dela Euskaraldian izena emateko arrazoi nagusia. Ahobizientzat bereziki du indarra arrazoi orokor horrek. Belarriprestek, aldiz, helburu zehatzagoa jarri diote euren buruari, eta ahobizientzat baino pisu handiago izan dute norberaren erabilera-eremua zabaltzearekin zerikusia duten arrazoiek, hots, euskara erabiltzeko eremu berriak ezagutzeak eta inguruko euskaldunak zein diren jakiteak. Belarriprestek euskara norekin eta zein tokitan hitz egin dezaketen jakin nahi dute, eta horretarako baliatu dute Euskaraldia.

8. grafikoa

Zein izan den Euskaraldian parte hartzeko arrazoi nagusia EAEko parte-hartzaileentzat (%)

Iturria: Siadeco, 2021.

Horiez gain, ariketa sozialean izena emateko beste arrazoi batzuk ere aipatu dituzte EAEko parte-hartzaileek. Batzuek euren eguneroko hizkuntza-ohiturekin lotu dituzte Euskaraldian parte hartzeko arrazoiak, eta helburu zehatzak jarri dituzte. Beste batzuek, aldiz, euskaraz egiteko jende eta leku berriak ezagutzeagatik eman dute izena.

Euskara gehiago erabiltzeko asmoarekin apuntatu nintzen. Etxean umeekin egiten dut, baina emaztearekin ez, bera belarriprest apuntatu da. Saiakera handiagoa egiteko asmoarekin

(2.elkarriketatua; Araba, Ahobizi, 30-44 urte, Gasteizkoa ez dena)

Euskaraldian bi urteetan ahobizi bezala parte hartu dut. Batez ere alabak ikus dezan euskaraz egin daitekeela lehen hitza. Irunen euskara gutxi hitz egiten da kalean eta nire alabak, nahiz eta nirekin etxean euskara hutsean egiten duen, parkera ateratzen denean edo lagunekin dagoenean gaztelerara jotzen du ia konturatu gabe. Pixka bat nire alabari erakusteko hori egin daitekeela eta egin beharra dagoela

(7.eztabaida taldea_Gipuzkoa, 45+, Ahobizi, 2GSL)

Beste batzuek, euren buruari baino, gehiago begiratzen diote inguruari, eta inguru horretan euskararen erabilera areagotzea aipatzen dute arrazoi gisa.

Euskalduna naiz, nire egunerokoan euskaraz egiten dut baino ondo ikusten nuen herrian ere dendetan, etab. euskaraz egiteko Euskaraldian parte hartzea

(13.elkarriketatua; Bizkaia, Ahobizi, 16-44 urte, Bilbo Handia)

Gure hizkuntza erabiltzea eta gure kultura zabaltzea, galdu ez dadin. Orain dena erdaraz egiten da, nahiz eta euskaraz jakin lehen hitza erdaraz egiten da. Hori aldatu beharra dago

(28.elkarriketatua; Gipuzkoa, Belarriprest, 30-44 urte, 2. GSL)

Beste multzo batean, euskararen aldeko gainerako ekimenei bezala, Euskaraldiari ere babes emateko arazoia azpimarratu dutenak daude.

Orokorrean euskararen aldeko edozein ekintza, ekitalditan parte hartzea gustatzen zait eta euskaraldian dudarik gabe. Hemendik bi urtera egiten bada hor izango naiz. Aurten gainera guraso elkartean lehendakari nago eta guraso elkartea ere sartu dut euskaraldiaren alde. Antolakuntzan egon naiz

(6.eztabaida taldea_Gipuzkoa, 30-60, Belarriprest, 3GSL);

Me gusta el euskera y estoy a favor de que se hable. Me apunté para dar un poco más de apoyo a la iniciativa.

(17.elkarriketatua; Bizkaia, Belarriprest, 45 urtetik gora, Bilbo Handia)

B) ROLAK HAUTATZEA

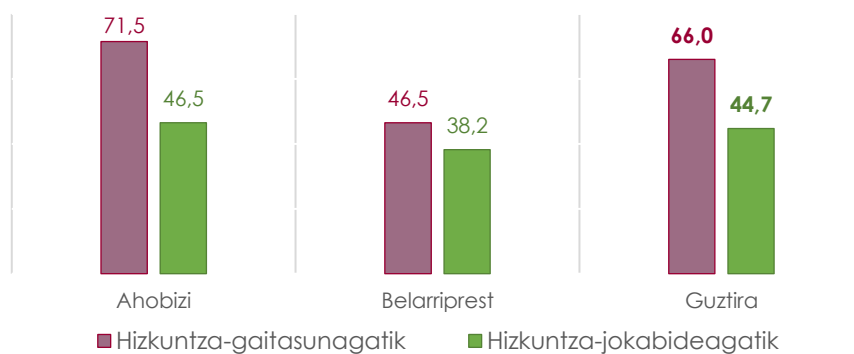
1). Euskaraldiko rolak hizkuntza-gaitasunarekin lotzea oraindik presente dago.

Euskaraldiaren lehen edizioan rolak hizkuntza-gaitasunarekin lotu zituzten parte-hartzaile askok. 2020ko edizioan, parte-hartzaileek hizkuntza-jokabideen edo ariketan hartutako jokaeraren arabera hautatu ditzaten saiakera berezia egin da, baina askok oraindik presente dute hizkuntza-gaitasunarena.

Areago, 2020ko Euskaraldian hizkuntza-jokabideak baino gehiago eragin du hizkuntza-gaitasunak rolaren hautaketan. Ahobizi edo belarriprest rola hartu, erabaki horren atzean dagoen arrazoiak galdetuta, EAEko parte-hartzaileen bi herenek baino gehiagok hizkuntza-gaitasuna hautatu du, eta gutxiago dira hizkuntza-jokabidea hautatu dutenak (% 44,7). Bien arteko aldea, baina, txikiagoa da belarripresten artean: orekatuago daude bi arrazoiak.

9. grafikoa

EAEko parte-hartzaileek rola hautatzeko arrazoiak (%)

Iturria: Siadeco, 2021

Rolek hizkuntza-gaitasunarekin duten lotura argi ikusten da euskararen ezagutzari buruzko datuetan ere. Hain zuzen, EAEn ahobizi rola hautatu dutenen ia % 99ek ongi edo nahiko ongi hitz egiten dute euskaraz. Belarripresten kasuan, aldiz, asko jaisten da ehuneko hori: bi herenek hitz egiten dute ongi edo nahiko ongi euskaraz, eta hamarretik zortzik ulertzen dute. Hortaz, eragina argia da: ahobiziek belarriprestek baino gaitasun handiagoa dute euskaraz ongi edo nahiko ongi hitz egiteko.

Eta horren arabera lotu dituzte askok rolak: euskaraz hitz egiteko gai direnak, ahobizi; zailtasun handiagoak dituztenak, belarriprest. Beste batzuek rolaekin identifikatuta sentitu dute euren burua, ahobizi rolaekin bereziki, euren egunerokoa betetzen dutelakoan.

Ahobizi izan naiz nahiko maila daukadalako elkarrizketa bat euskaraz izateko.

(23.elkarizketatua; Gipuzkoa, Ahobizi, 30-44 urte, 2. GSL)

Ahobizi izatea hautatu dut euskaraz hitz egiten badakidalako, ondo sentitzen naizelako euskaraz hitz egiten, seguru ikusten dut nire burua, eta baita ulermen mailan ere. Nire burua belarriprest moduan ikusiko nuke, baina hitz egiteko gai naizenez ez nuke horrela izena emango

(1.eztabaida taldea_Araba, 16-44, Ahobizi, Gasteiz)

Egunero euskaraz bizi naizelako eta ahobizi naizelako. Ahobizi naiz urteko egun guztietan, 365 egunetan, ahal dudan neurrian euskaraz. Orduan iruditzen zait nire rola horixe dela

(2.eztabaida taldea_Bizkaia, 45+, Ahobizi, 3GSL)

Baina ez da eragiten duen faktore bakarra: gaitasunarekin batera, parte-hartzailearen lehen hizkuntza zein den, horrek ere badauka eragina. Ahobizi rola hautatzeko joera handiagoa dute lehen hizkuntza euskara dutenek, eta gatzelania dute lehen hizkuntza belarripresten gehiengoak – EAEn bi heren dira –.

Dena den, hizkuntza batean edo bestean aritzeko erraztasunari erreparatuz gero, ahobizi edo belarriprest izatea kasu batzuetan borondatearekin edo hautuarekin lotzen dela hauteman daiteke: Araban ahobizien herenak baino gehiagok errazago egiten du erdaraz euskaraz baino; eta EAEn 4. gune soziolinguistikoan, belarripresten % 40ek errazago egiten dute euskaraz. Kasu hauetan, beraz, baliteke rola hartu nahi izan den hizkuntza-jokabidearekin lotu izana.

Kasu horretan, inguruarekin lotu dute erabakia, bereziki inguru erdaldunarekin, baina bi zentzutan: inguruneko zailtasunen ondorioz ahobizi rolaren konpromisoa handiegia iruditu zaio bati; zailtasun horien aurrean, ahobizi rolaren bidez modu aktiboan eragiteko hautua egin du beste batek.

Ni bilbotarra naiz eta Bilbon agerikoa da euskararen erabilera maila oso txikia dela, oso gutxi egiten dela orokorrean euskaraz. Horrek ez du esan nahi ezin denik egin, tira daiteke, baina nire ustez ahobizi izateak daukan konpromezua oso potoloa da. Nik aurreko edizioan ez nuen ez bete, erosoago ibili naiz belarriprest bezala. Gero, egia esan, leku askotan ahobizi bezala ibili naiz (leku askotan lehenengo hitza euskaraz,...). Ikusten nuen belarriprest txaparekin jende gehiago hurbilduko zitzaidala euskaraz egitera. Momentuz pozik. Hurrengorako pentsatu beharko dut zer rol edo hartzen dudan

(3.eztabaida taldea_Bizkaia, 16-44, Belarriprest, Bilbo Handia)

Nire eskualdea ez da euskalduna, Bizkaiko Meatzaldea ez da euskalduna. Hemen beharrezkoagoa da ahobizi rola.

(13.elkarizketatua; Bizkaia, Ahobizi, 16-44 urte, Bilbo Handia)

Hizkuntza-jokabidearen aldeko hautua, beraz, ageriagoa da belarriprest rola hautatu dutenen artean. Eta horri lotuta dago, hain zuzen, 2020ko edizioan antzeman den belarriprest euskaldun osoen gorakada txikia; bigarren edizioan belarriprest rola hartu duten laurden batek dio 2018an ahobizi izan zela.

Belarriprest euskaldun osoek, euskaraz hitz egiteko gaitasun osoa eduki arren, ez daude ahobizien rolak eskatzen duen konpromisoa betetzeko prest, edo zailtasun handiak aurreikusi dituzte.

Ez daukat arazorik euskaraz egiteko, baina ahobizi hartu izan banu denbora guztian euskaraz egin beharko nuke eta ez nuen behartuta euskaraz hitz egin nahi

(6.elkarrizketatua; Araba, Belarriprest, 16-29, Gasteizkoa)

Hasiera baten ahobizi hartu nuen, aurreko ekitaldian. Baina ez nuen asko hitz egin, ez nuen zorrotz egin. Belarriprest izateak konfiantza gehiago eman dit

(28.elkarrizketatua; Gipuzkoa, Belarriprest, 30-44 urte, 2. GSL)

2). Belarriprest rola ahobiziena baino gutxietsiagoa.

Euskaraldiko parte-hartzaile batzuentzat ahobizi rola da euskaraz hitz egiteko gai denak hartzen duen rola eta parte-hartzaileek nagusiki hautatzen duten rola ere bada. Gainera, belarripresten erdiarentzat, ahobizi rola zailagoa da.

3. taula

EAEko parte-hartzaileen baieztapenekiko adostasun-maila (%)

	Ahobizi	Belarriprest	Guztira	
Euskaraz hitz egiteko gai denak ezin du belarriprest rola hartu	Erabat ados	14,0	7,6	12,6
	Nahikoa ados	19,3	15,4	18,4
	Ez ados/ Ez desados	24,9	24,9	24,9
	Nahikoa desados	14,8	12,7	14,3
	Guztiz desados	22,7	35,0	25,4
	Ez dakit	4,4	4,4	4,4
	Guztira	100,0	100,0	100,0
Euskaraz hitz egiteko zailtasunak dituenak ezin du ahobizi rola hartu	Erabat ados	4,1	8,1	5,0
	Nahikoa ados	9,7	13,8	10,6
	Ez ados/ Ez desados	22,9	23,9	23,2
	Nahikoa desados	23,0	13,2	20,8
	Guztiz desados	37,4	36,1	37,1
	Ez dakit	2,9	4,9	3,3
	Guztira	100,0	100,0	100,0
Ahobizi izatea belarriprest izatea baino zailagoa da	Erabat ados	11,7	25,8	14,8
	Nahikoa ados	17,8	26,4	19,7
	Ez ados/ Ez desados	29,4	21,1	27,6
	Nahikoa desados	11,1	6,6	10,1
	Guztiz desados	24,1	14,7	22,1
	Ez dakit	5,9	5,4	5,8
	Guztira	100,0	100,0	100,0

Iturria: Siadeco, 2021.

Horrek lotura izan dezake parte-hartzailearen batek azaleratutako irakurketarekin: rolaren hautaketa rol bakoitzak transmititzen duen irudiarekin edo ideiarekin lotu dute, eta diote belarriprest txapa daramana ez dela guztiz euskalduna. Txapa, beraz, komunitate bateko kide sentiarazteko modua da batzuentzat, euskalduna zarela erakustekoa.

Meñakan bizi naiz 700 biztanle inguruko herri bat da. Hemen suposatzen da ehuneko handi bat euskalduna dela, baina jende guztiak gaztekeraz egiten du, euskaldunenak baita ere. Gehienek txapan ahobizi noski, zeren ahobizi ez bazara ez zara guztiz euskalduna.

(5.eztabaida taldea_Bizkaia, 30-44, Ahobizi eta Belarriprest euskaldun osoak, 3-4GSL)

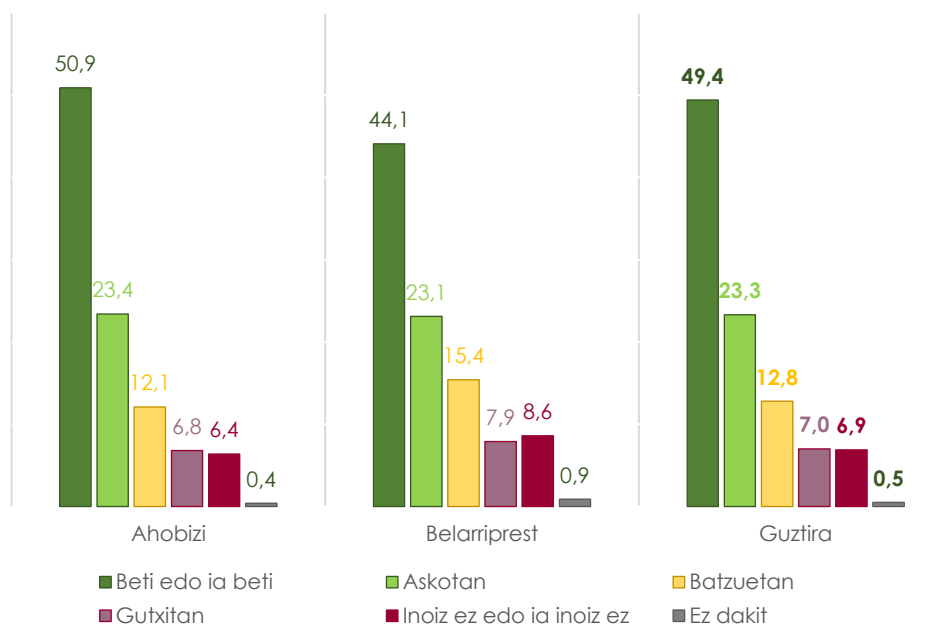
C) JARDUNA

1). Txaparen eragina ukaezina da, eta lotura zuzena du rolak zehaztutako konpromisoak betetzearekin eta euskara gehiago egin edota entzutearekin.

Hautatutako rola zein den adierazten du parte-hartzaileak soinean duen txapak, eta beraz, baita hartutako konpromisoak zeintzuk diren ere. 2020ko edizioan, parte-hartzaileen ia hiru laurdenek adierazi dute beti edo ia beti edo askotan jantzi dutela txapa; ahobiziek belarriprestek baino gehiago eraman dute soinean.

10. grafikoa

EAEko parte-hartzaileek 15 egunetan zenbatetan eraman duten txapa jarrita (%)

Iturria: Siadeco, 2021.

Ariketako parte-hartzaile gisa identifikatzeaz gain, txapak adierazten du norberaren rola eta hartutako konpromisoak zein diren. Horrek ahalbidetzen du, nolabait, konpromiso horiek bete ahal izatea besteekin izandako elkarizketetan. Kasu honetan, txapa gehiago erabiltzeagatik agian, ahobiziek rolaren konpromisoen betetze-maila altuagoa aitortzen diote beren buruari – 7,58ko betetze-maila adierazi dute ahobiziek, eta 6,67koa, belarriprestek –. Ondorioz, hizkuntza-dinamika handiagoa sortu da haien artean: euskara gehiago egin eta entzun dute.

4. taula

Txapa zeramatenekin nagusiki euskara izan da erabilitako hizkuntza EAEn (%)

	Ahobizi	Belarriprest	Guztira
Euskaraldian zehar ahobizi txapa zutenei euskaraz egin diezu beti/ia beti edo askotan	94,7	63,1	87,8
Belarriprest txapa zutenei euskaraz egin diezu beti/ia beti edo askotan	87,2	58,4	80,9
Euskaraldiko 15 egunetan zehar, ahobizi txapa zutenek euskaraz egin dizute beti/ia beti edo askotan	89,2	67,3	84,4
Euskaraldiko 15 egunetan zehar, belarriprest txapa zutenek euskaraz egin dizute beti/ia beti edo askotan	52,7	50,1	52,1

Iturria: Siadeco, 2021.

Dena den, bi rolentzat, ahobizientzat zein belarriprestentzat, eragin potentea du txapak: besteek euskaraz egin zaitzaten balio du, ingurukoek, bereziki – hala adierazi du parte-hartzaileen bi herenak –. Besteak beste, ahobizi izan direnei inguru erdaldunagotara joatean balio izan die; belarriprestei, aldiz, segurtasuna eta babesa eman die besteekin euskaraz egiteko.

Ba ez dakit, ziurtasun handiagoa ematen du euskaraz aritzeko garaian. Goieritik ateratzean batez ere, seguritatea ematen du hain euskaldunak ez diren tokietan.

(22.elkarizketatua; Gipuzkoa, Ahobizi, 45 urtetik gora, 4. GSL)

Sí, al llevar la chapa la gente es más comprensiva y te habla con palabras más sencillas y si les dices "no entiendo" pues son más amables

(16.elkarizketatua; Bizkaia, Belarriprest, 30-44 urte, Bilbo Handia)

2). Lehen hitza, gutxienez, euskaraz egin dute Euskaraldiko parte-hartzaileek, eta ahal izan dutenean, elkarrizketa osoa ere bai.

Hizkuntza-ohiturak aldatzea da Euskaraldiaren erronka, eta horretarako, zenbait jokabide hartzera gonbidatzen ditu norbanakoak. Horietatik, euskaraz ulertzen dutenekin euskaraz egiteko jokabidea da Euskaraldian zehar gehien zabaldu dena: erdiak hartzen zuen jokabide hori aurretik, eta ariketan zehar bi herenek baino gehiagok hartu dute. Lehen hitza euskaraz egiteko ohitura ere askok hartu dute. Rolak ezarritako jokabideei jarraituz, ahobiziak bereziki animatu dira elkarrizketa elebidunak izatera, baina belarriprestek, aldiz, gutxiago eskatu dute euskaraz egin diezaieten. Dena den, euskaraz ulertzen dutenekin euskaraz gehiago egin dute, baita lehen hitza ere, eta elkarrizketa elebidunetan ere, euskarari eutsi diote.

5. taula

EAEko parte-hartzaileen hizkuntza-jokabideak egoera ezberdinetan, Euskaraldiaren aurretik eta Euskaraldian zehar (EAE) (%)

	Aurretik			Zehar		
	Ahobizi	Belarriprest	Guztira	Ahobizi	Belarriprest	Guztira
Euskaraz ulertzen dutenekin euskaraz egitea uneoro	55,4	35,2	50,9	72,5	43,8	66,2
Besteek euskaraz ulertzen ote duten ez dakidanean, lehen hitza euskaraz egitea	51,0	29,6	46,3	66,6	37,8	60,3
Elkarrizketa elebidunetan euskarari eustea	39,7	25,1	36,5	54,6	33,3	50,0
Orain arte erdaraz ziren elkarrizketan euskaraz edo ele bitan izatea	30,9	41,2	33,1	38,2	43,3	39,3
Euskaraz dakienari egin diezadan eskatu diot	29,4	35,0	30,6	35,1	37,4	35,6

Iturria: Siadeco, 2021.

Hain zuzen, gehien zabaldu direnak izan dira parte-hartzaileentzat erraztenak: euskaraz dakienari euskaraz egitea, eta lehen hitz euskaraz egitea. Aldiz, zailena izan da lehen erdaraz ziren elkarrizketak euskaraz edo ele bitan izatea.

3). Ariguneen ariketa oso positiboa izan da, baina eragin mugatua izan du.

Euskaraldiko parte-hartzaileek bakarkako ariketa egiteaz gain, hizkuntza-ohiturak modu kolektiboan aldatzeko aukera ere izan dute. Horretarako, mota guztietako entitateek ariguneak sortzeko aukera izan dute, eta bertan egin dute ariketa ahobizi eta belarriprestek.

Arigune kontzeptua, baina, zenbait ahobizi eta belarriprestengana iristea besterik ez da lortu: parte-hartzaileen laurden batek parte hartu du arigune batean, eta horietatik, gehiengoak lantokian egin du. Ariketa egin duten batzuek nabaritu dute eragina, Euskaraldian zehar hizkuntza-ohiturak aldatzea lortu dute, baina gehiago izan dira ariketaren ondoren aurreko ohituretara itzuli direnak (% 21,6) mantendu dituztenak baino (% 17,6). Esanguratsuagoa da, ordea, lehenago ere euskaraz aritzeagatik, eraginik jasan ez dutenen ehunekoa (% 38,6).

6. taula

EAEko parte-hartzaileak ariguneetan parte-hartzea (%)

		Ahobizi	Belarriprest	Guztira
Ariguneren batean parte hartu al duzu?	Bai	24,9	17,3	23,2
	Ez	66,5	73,7	68,1
	Ez dakit	8,6	9,0	8,7
	Guztira	100,0	100,0	100,0
Lantokian		77,8	74,3	77,2
Kultur elkarteetan		17,4	15,2	17,0
Kirol elkarteetan		7,5	6,2	7,2
Guraso elkarteetan		0,9	3,4	1,3
Zer nolako esperientzia izan da?	Bakarka baino erosoago aritu naiz	17,8	25,9	19,2
	Barkarka bezain eroso aritu naiz taldean ere	46,6	27,7	43,5
	Bakarka erosoago aritu naiz taldean baino	1,0	8,6	2,2
	Ez naiz eroso aritu ez bakarka, ezta taldean ere	0,3	0,6	0,3
	Beti bezain eroso sentitu naiz. Ez da ezer aldatu	29,6	30,0	29,7
	Ez dakit	4,8	7,1	5,2
	Guztira	100,0	100,0	100,0
Taldearen hitz egiteko ohiturak aldatzea lortu duzue?	Bai, badirudi betirako aldatu ditugula	18,4	13,7	17,6
	Bai, baina Euskaraldian zehar besterik ez ziren aldatu	19,1	34,3	21,6
	Ez, nahiz eta saiatu ginen	9,8	16,6	10,9
	Ez, ez ginen ezta saiatu ere egin	0,5	2,8	0,9
	Ez, lehenago ere beti euskaraz aritzen ginen	41,2	25,5	38,6
	Ez dakit	11,0	7,2	10,4
	Guztira	100,0	100,0	100,0

Iturria: Siadeco, 2021.

Parte-hartzaileen artean, aldiz, gehiago izan dira Euskaraldian zehar hainbat entitatetan ariguneak ikusi dituztenak: herenak ikusi ditu ariguneak saltokietan, erakunde publikoetan... Bi herenek euskara gehiago egin dute edo egin diete horietan, beraz, zenbait tokitan aurrerapausoa ekarri dute.

7. taula

EAEko parte-hartzaileak gainontzeko ariguneei buruz (%)

		Ahobizi	Belarriprest	Guztira
Saltokietan banketxeetan, erakunde publikoetan...ariguneak ikusi dituzu?	Bai	33,9	32,0	33,5
	Ez	44,2	45,0	44,4
	Ez dakit	21,9	23,0	22,1
	Guztira	100,0	100,0	100,0
Arigune horietan, euskaraz gehiago egin duzu edo egin dizute Euskaraldian zehar?	Askoz ere gehiago	14,1	10,1	13,3
	Oro har, gehiago	48,4	49,9	48,7
	Berdin	30,3	31,0	30,4
	Oro har, gutxiago	0,1	0,3	0,1
	Ez dakit	7,1	8,7	7,5
	Guztira	100,0	100,0	100,0

Iturria: Siadeco, 2021.

Eragina, beraz, mugatua izan da gizartearen, bereziki, gutxik parte hartu edo ikusi dituztelako ariguneak. Hala ere, parte-hartzaileek ez dute zalantzarik: ariguneeen ariketa oso positiboa izan da eta bide horretan badago zeregina.

Ariguneak egotea positiboa dela uste dut. Niri pasa zait, herriko okindegia batean bertan lan egiten dutenak uste nuen ez zekitela euskaraz eta arigunea ikusi nuenean, esan nuen "ostras, andre honek badaki", eta ni erdaraz zuzentzen nintzen beregana, benetan uste nuelako ez zekiela.

(9.eztabaida taldea_Gipuzkoa, 18-30, Ahobizi)

Lanean ere arigune bezala sartu gara edizio honetan. Bultzada bat emateko, ikusgarriago edo egiteko euskaraldiaren arlo fisikoa. Uste dudalako zoritxarrez oraindik euskaraldiaren, txantxangorriaren, txapen eragina aprobetxatu behar dugula, oraindik euskarak behar duela segun non gauden.

(3.eztabaida taldea_Bizkaia, 16-44, Belarriprest, Bilbo Handia)

D) ERAGINA

1). **Euskaraldiak hizkuntza-ohitura batzuk, behintzat, aldatu ditu; ariketan zehar euskararen erabilerak gora egiten du, behera ondoren, baina hondar bat, gutxienez, geratu da.**

2020ko Euskaraldiko parte-hartzaile gehienek nolabaiteko aldaketa sumatu dute: hizkuntza-ohitura batzuk, behintzat, aldatu dituzte. Oro har, Gipuzkoan izan da aldaketarik handiena, gune euskaldunenetan eta belarriprestetan; Bizkaiko belarriprestek, ordea, aldaketa sakonagoa sumatu dute, hau da, gehiagok aldatu dituzte hizkuntza-ohiturak 'argi eta garbi'.

8. taula

Aurtengo Euskaraldiari esker EAeko parte-hartzaileek hizkuntza-ohiturak aldatu dituzten edo ez (LURRALDE HISTORIKOA ETA GUNE SOZIOLINGUISTIKOA) (%)

	LURRALDE HISTORIKOA									GUNE SOZIOLINGUISTIKOA								
	Araba			Bizkaia			Gipuzkoa			<%49			%50-%79			>=%80		
	Ahobizi	Belarriprest	Guztira	Ahobizi	Belarriprest	Guztira	Ahobizi	Belarriprest	Guztira	Ahobizi	Belarriprest	Guztira	Ahobizi	Belarriprest	Guztira	Ahobizi	Belarriprest	Guztira
Argi eta garbi	2,9	4,1	3,3	4,9	5,0	4,9	3,2	4,5	3,5	3,0	4,4	3,4	4,3	4,9	4,4	5,9	4,1	5,7
Oro har, bai	15,1	16,0	15,4	16,8	14,5	16,2	20,6	20,7	20,6	19,0	15,2	17,9	18,7	19,3	18,8	17,9	25,8	18,9
Batzuk bai; beste batzuk, aldiz, ez	50,8	44,0	48,6	44,2	44,4	44,3	38,3	39,0	38,4	44,7	42,8	44,2	40,6	42,6	40,9	30,1	36,2	30,9
Oro har, ez	27,5	27,8	27,6	27,4	29,3	27,9	30,3	26,4	29,7	27,5	29,6	28,1	29,8	26,0	29,2	31,2	18,0	29,5
Inolaz ere	2,3	4,7	3,1	4,3	4,2	4,3	3,6	4,1	3,7	3,2	4,2	3,5	3,5	3,3	3,4	8,7	12,4	9,2
Ez dakit	1,4	3,4	2,0	2,4	2,6	2,4	4,0	5,3	4,2	2,6	3,7	2,9	3,2	3,9	3,3	6,1	3,5	5,8
Guztira	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Iturria: Siadeco, 2021

Hala ere, parte-hartzaile askorentzat 2018ko edizioak eragin handiagoa izan omen zuen, bigarren edizioak baino: "txip" aldaketa bat ekarri zuen lehen edizioak batzuen ustez.

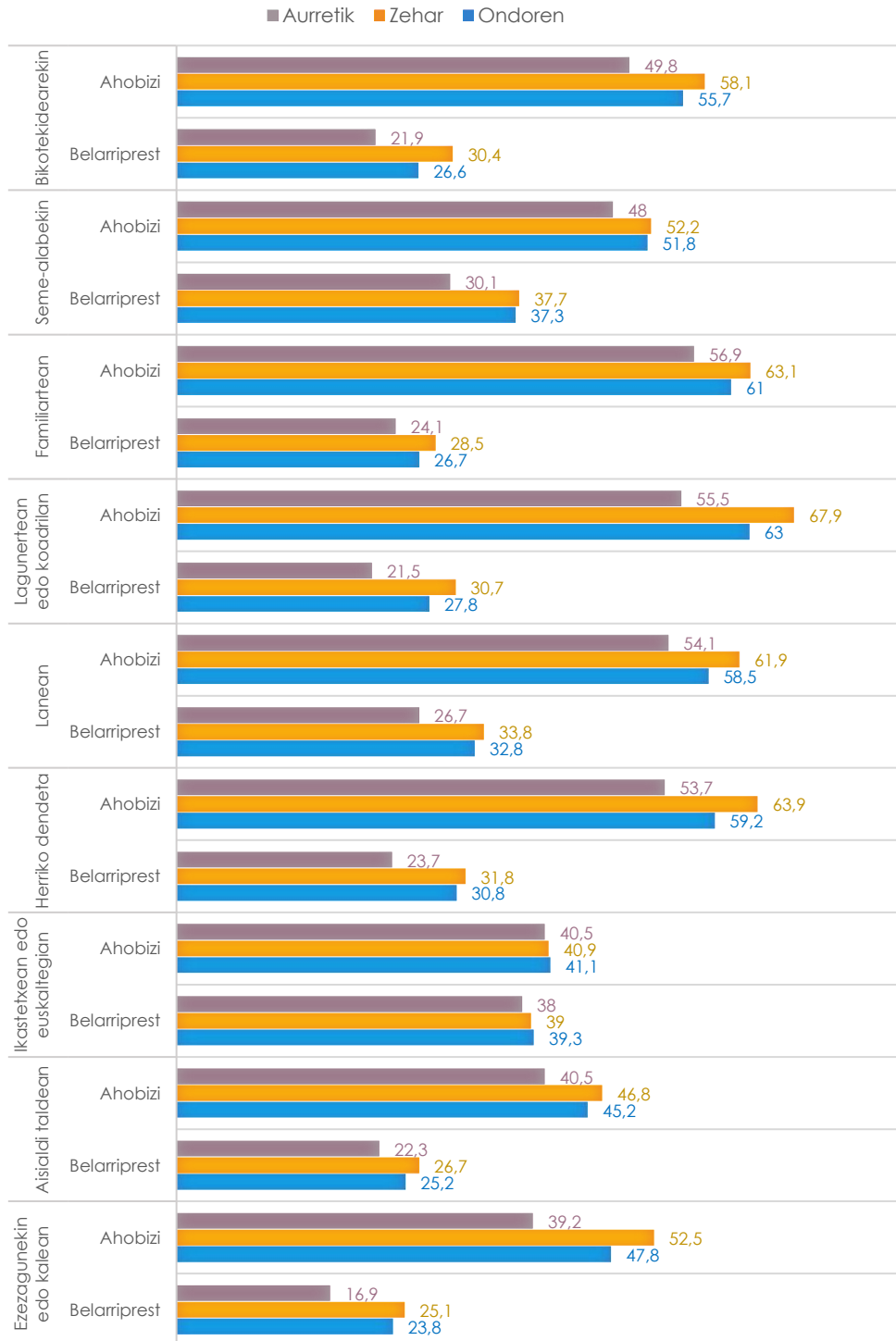
Aurten ez, saltoa egon da euskararen erabileran 2018tik gaur arte, baino ez 2020ko Euskaraldiagatik. Orain normaltasun gehiagorekin hitz egiten da euskaraz, oso positiboa izan da.

(14.elkarizketatua; Bizkaia, Ahobizi, 45 urtetik gora, Bilbo Handia)

Ariketaren aurretik, zehar eta ondorengo euskararen erabilerari erreparatuz gero, argia da joera: Euskaraldian zehar euskararen erabilerak gora egiten du, eta ondoren, aldiz, behera, baina hondar bat, gutxienez, geratzen da. Hondar hori ezezagunekin eta kalean antzeman da gehien: EAeko parte-hartzaileek haiekin egiten zuten euskaraz gutxien Euskaraldiaren aurretik; ariketak, ordea, dena edo gehiena euskaraz egitera bultzatu ditu parte-hartzaile asko, izan ahobizi edo belarriprest, eta ohitura horiek mantendu egin dira ondorenean ere.

11. grafikoa

Euskaraldiaren aurretik, Euskaraldian zehar eta ondoren dena edo gehiena euskaraz egin dutenak egoeraren eta rolaren arabera EAEn (%)

Iturria: Siadeco, 2021

Kaleko eremuan eman da aurrerapausorik handiena eta egonkorrena, beraz, nahiz eta bi rolentzat bertan izan den zailena rolen konpromisoak betetzea. Dena den, lehen pausoa ematea lortu da, eta finkoago eutsi zaio.

Zein egoeratan bete duten rola errazen, EAEko parte-hartzaileentzat errazagoa izan da seme-alabekin betetzea konpromisoak. Ahobizien kasuan, erraztasunak berdin balio izan die atzera egiteko: askorentzat zaila izan baita gertukoenekin aldaketari eustea. Belarripresten kasuan, aldiz, egonkortasun gehiago ekarri die; haiekin egindako aldaketa txikiak mantentzea lortu dute.

E) BALORAZIOA

1). Urteroko ariketa izatea nahi dute parte-hartzaileek, hamabost egunekoa.

2020ko Euskaraldiko parte hartzaileen hiru laurdenek ez dute zalantzarik: hurrengo edizioetan parte hartzeko prest daude. Etorkizuna, beraz, ziurtatuta du Euskaraldiak. Hurrengo edizio batean parte hartzeko asmoa adierazi dute parte-hartzaile gehienek. Izena emateko orduan bezala, arrazoiak ezberdinak dira. Batzuek gehiago lotzen dute erabilerarekin eta hizkuntza-ohiturekin, eta beste batzuek, euskarari babesa ematearekin eta aldeko jarrera adieraztearekin.

A ver, hau erdaraz. Ha sido una manera de quitarme la vergüenza, con la chapa era como que decía "os entiendo y empiezo a hablar euskara". Depende si en verano hago un intensivo, igual en la próxima podría ser ahobizi

(10. elkarrizketa; Araba, Belarriprest, 30-44 urte, 2. GSL Gasteiz ez dena)

Bai, dudarik gabe. Euskara bultzatzeko eta laguntzen jarraitzeko parte hartuko dut.

(18.elkarrizketatua; Bizkaia, Belarriprest, 45 urtetik gora, 4. GSL)

Bai. Euskara asko maite dudalako, euskaldun giroa asko maite dut. Errespetatzen dut besteen aukera baino nik neurea dena bultzatu nahi dut.

(5.elkarrizketatua; Araba, Ahobizi, 45 urtetik gora, Gasteizkoa)

Bai. Pues con el objetivo que me apunté... euskara gehiago mintzatzea.

(29.elkarrizketatua; Gipuzkoa, Belarriprest, 16-29 urte, 2. GSL)

Batzuek, ordea, aldaketa batzuk egingo lituzkete: bi urtean behingoa izan beharrean, parte-hartzaileen bi herenek nahiago izango lukete urterokoa izango balitz (% 64,7). Iraupenari dagokionez, gehiengoarentzat hamabost egunekoa egokia da.

Laburra izan da, bi aste gutxi da erritmoa hartzeko. Agian luzeegia egitea ere ez da ona, baino hilabete bat ondo legoke...bai, hilabete bat!!

(14.elkarrizketatua; Bizkaia, Ahobizi, 45 urtetik gora, Bilbo Handia)

Askotan pentsatu dut ze alde positibo edo negatibo ekar dezakeen euskaraldia urtero egiteak. Izan ere, alde batetik ez duzu jendea ito nahi, urtero egitasmoa euskararen eguna, euskaraldia, korrika, loraldia... Jendeak euskararen eguna ospatzen duen bezala eta abenduro azokara doan bezala, agian urtero hamabostaldi batean euskaraldia ipintzea lagunduko luke. Igual ez da apuntatuko hainbeste jende, baina nahiz eta jende gutxiago apuntatu, ohitura bezala sartuko da, horrek bilatzen ari garen aldaketa ekarriko du

(3.eztabaida taldea_Bizkaia, 16-44, Belarriprest, Bilbo Handia)

2). COVID-19ak Euskaraldiaren giroan eragin du bereziki parte-hartzaileen iritziz.

COVID-19aren pandemia bete-betean egin zen Euskaraldiaren bigarren edizioa. Ariketa sozialean izan duen eragina begien bistakoa da, eta hala berretsi dute parte-hartzaileek ere. Haien ustez, giroan eragin du gehien:

9. taula

COVID-19 pandemiak Euskaraldian izan duen eragina EAEn (%)

	Ahobizi	Belarriprest	Guztira	
Txapak kalean ikustean	Asko	26,2	32,5	27,5
	Nahikoa	34,3	31,3	33,7
	Gutxi	21,1	18,1	20,5
	Batere ez	8,8	7,9	8,6
	Ez dakit	9,6	10,3	9,8
	Guztira	100,0	100,0	100,0
Giroan	Asko	44,2	39,6	43,2
	Nahikoa	35,1	35,1	35,1
	Gutxi	11,5	12,9	11,8
	Batere ez	2,4	2,1	2,4
	Ez dakit	6,9	10,2	7,6
	Guztira	100,0	100,0	100,0
Antolaketa	Asko	32,0	30,6	31,7
	Nahikoa	31,7	30,4	31,4
	Gutxi	12,2	14,5	12,7
	Batere ez	2,7	3,7	3,0
	Ez dakit	21,3	20,8	21,2
	Guztira	100,0	100,0	100,0
Izen emateetan	Asko	22,2	16,6	21,0
	Nahikoa	32,2	31,7	32,1
	Gutxi	21,5	26,2	22,5
	Batere ez	8,0	7,8	7,9
	Ez dakit	16,2	17,6	16,5
	Guztira	100,0	100,0	100,0
Mezua zabalzerakoan	Asko	20,3	20,5	20,4
	Nahikoa	32,5	31,7	32,4
	Gutxi	28,1	26,0	27,6
	Batere ez	9,2	8,8	9,1
	Ez dakit	9,8	13,1	10,5
	Guztira	100,0	100,0	100,0
Rolak betetzerakoan	Asko	19,5	22,6	20,1
	Nahikoa	32,4	30,2	31,9
	Gutxi	27,1	21,7	25,9
	Batere ez	9,4	6,8	8,9
	Ez dakit	11,6	18,7	13,2
	Guztira	100,0	100,0	100,0
Parte hartzeko aukeretan	Asko	27,4	25,3	26,9
	Nahikoa	32,2	32,7	32,3
	Gutxi	19,7	18,9	19,5
	Batere ez	8,4	5,0	7,7
	Ez dakit	12,3	18,2	13,6
	Guztira	100,0	100,0	100,0

Iturria: Siadeco, 2021.

COVID-19ari aurre egiteko neurriek sozializazioa mugatu dute, eta sozializatorik gabe, askorentzat ez dago ariketa sozialik.

Gero badaukat sentsazioa pandemian harreman gutxiago dugula elkarrekin, orduan kontaktu gutxiago daudela. Guzti honek nire inguruan militantzia gutxiago egon denaren sentsazioa eman dit

(5.eztabaida taldea_Bizkaia, 30-44, Ahobizi eta Belarriprest euskaldun osoak, 3-4GSL)

Egoerak ez dauka batere zerikusirik. Azkenean pandemia honek edo gauden egoerak, etxetik lanera eta lanetik etxera. Bi arloetan euskaraz bizi naiz. Klean gutxi ibiliz gero ezin da praktikatu. Orduan niretzako egunak konturatu gabe pasa ziren

(2.eztabaida taldea_Bizkaia, 45+, Ahobizi, 3GSL)

Hala ere, zenbaitek nahiko argi ikusten dute dena ezin zaiola pandemiari egotzi, eta bestela ere, lehen edizioarekiko beheraldi bat antzeman dela 2020ko edizioan.

Egia esan bigarren honetan pixka bat inertiagatik sartu nintzen. Lehenengoan pixka bat ilusioa zegoen, ez dakit zer gehiago, eta bigarrenean, ez dakit pandemiaren kontuarekin edo ni pixka bat isolatuago nengoelako, heldu zen eta ui euskaraldia. Egia da lantokian parte hartu dugula, lantokian bazegoen arigunea (lantokian ere gutxi egon gara, etxetik lan egin dugu)

(6.eztabaida taldea_Gipuzkoa, 30-60, Belarriprest, 3GSL)

Lehenengoak inpaktu gehiago izan zuela iruditzen zait, oraingoan, egoeragatik ere, jende gutxiagorekin egon naiz. Lehenengoa nobedadea zen, nire inguruan ere jende gehiagok hartu zuen parte. Klean ere nabaritu dut. Agian gauzak behin da berriz egiterakoan bere xarma galtzen dute

(9.eztabaida taldea_Gipuzkoa, 18-30, Ahobizi)

2.2. ENTITATEEN AZTERKETA

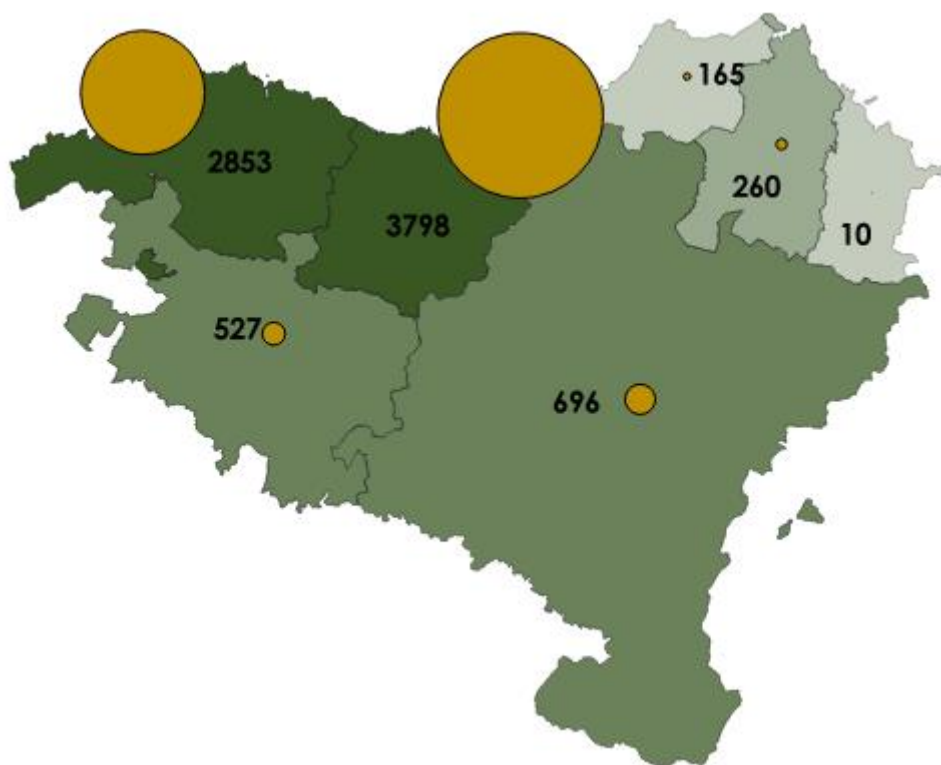
A) PARTE-HARTZEA.

1). **7.178 egoitzek eman dute izena EAEn eta 21.495 arigune sortu dituzte.**

Euskal Herri osoan, denera, 8.309 egoitzek eman dute izena; horietatik 7.178 EAEn (% 86,4). Gipuzkoa da egoitza kopuru altuena izan duen probintzia (3.798 egoitza), eta jarraian dago Bizkaia (2.854 egoitza).

2. mapa

Euskaraldian izena eman duten egoitzen kopurua lurraldeka

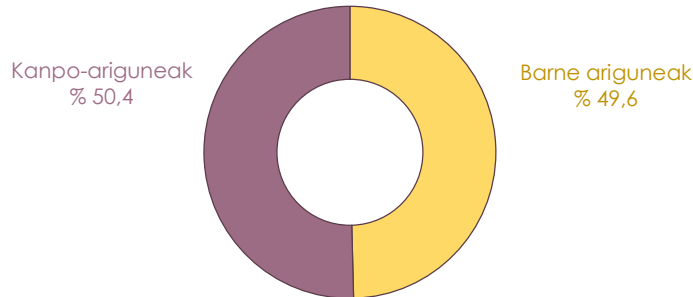

Iturria: Euskaraldia, 2020. Siadecok landua.

Egoitza horiek ariguneak sortu dituzte ariketa modu kolektiboan egiteko; hain zuzen, 24.363 arigune sortu dira Euskal Herri osoan: 12.288 kanpo-arigune (% 50,4) eta 12.075 barne-arigune (% 49,6). Horietatik, 21.495 arigune sortu dituzte EAeko egoitzek –10.672 barne-arigune (% 50,4) eta 10.823 kanpo-arigune (% 49,6) –. Euskaraldian sortutako ariguneeen ia % 90 Euskal Autonomia Erkidegoan sortu dira.

12. grafikoa

Euskaraldian izena eman duten EAeko entitateek sortutako ariguneak, motaren arabera (%)

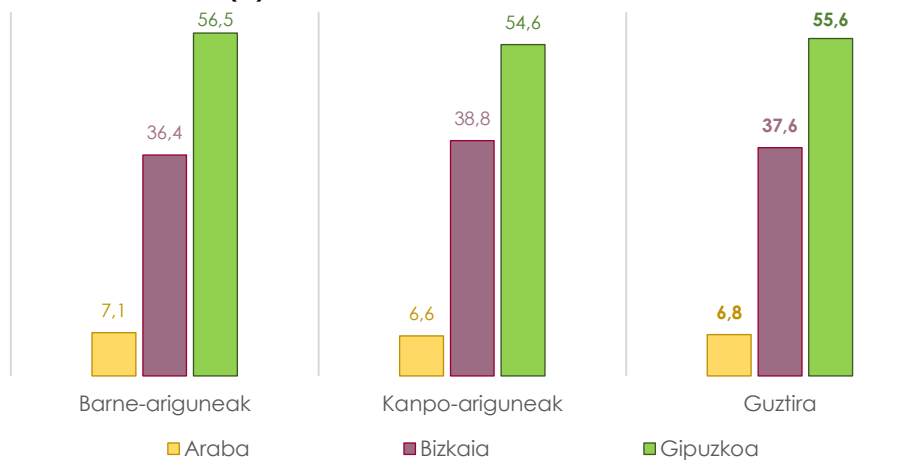

Iturria: Euskaraldia, 2020. Siadecok landua.

Sortutako ariguneen lurralde-banaketak bat egiten du egoitzen banaketarekin; beraz, Gipuzkoan sortu da arigune gehien (% 55,6), eta jarraian dago Bizkaia (% 37,6).

13. grafikoa

Euskaraldian izena eman duten EAeko entitateek sortutako ariguneak, motaren eta lurraldearen arabera (%)

Iturria: Euskaraldia, 2020. Siadecok landua.

Datu hauetan sakonduz, Gipuzkoako herri euskaldunetako eta nahiko euskaldunetako zerbitzu establezimendu txikietan lortu du Euskaraldiak hedadurarik handiena. Era berean, hiriburuek eta haien inguruak osatzen dituzten eskualdeek garrantzi handia dute: egoitza zein ariguneen herena sortu ditu Bilbo Handiak eta Donostialdeak. Ildo horretatik, Bizkaian hirigunean eman du izena bost egoitzatik bik.

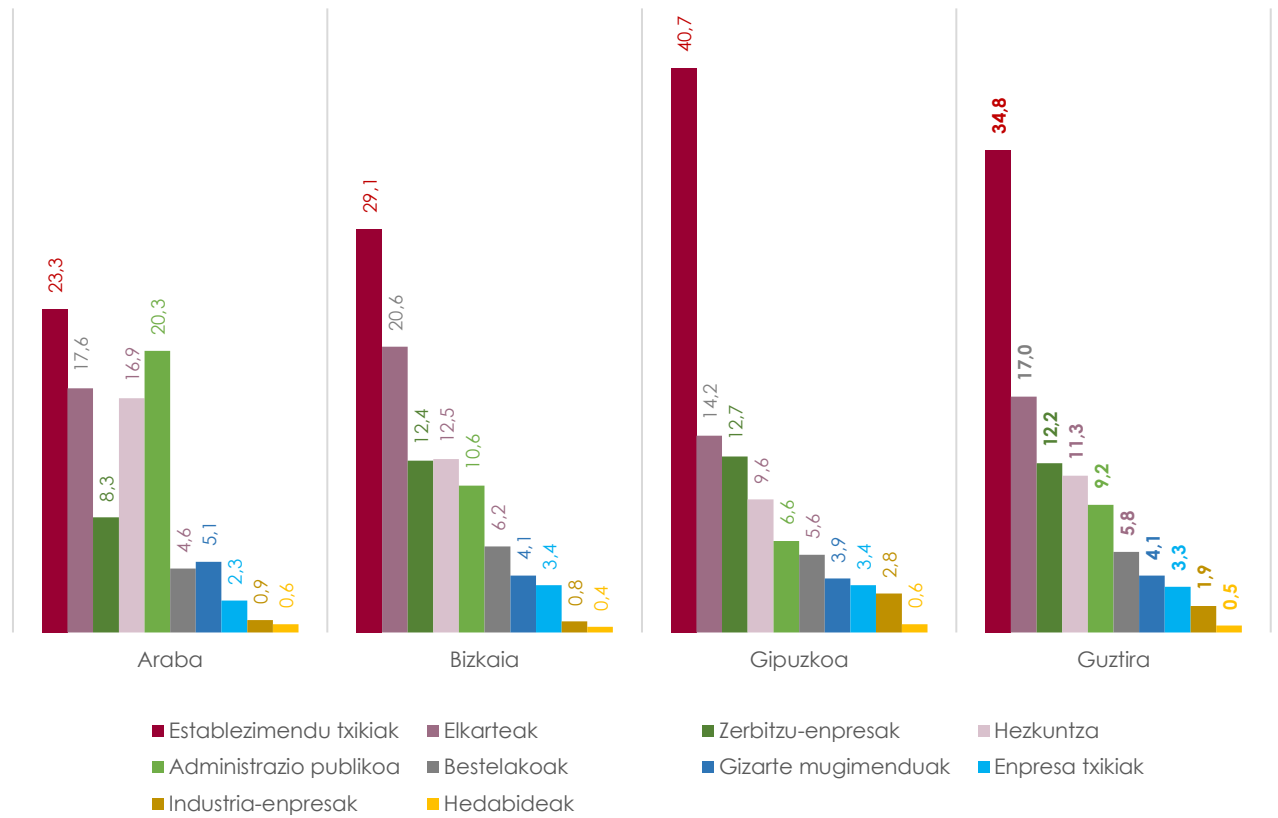
2). Zenbat eta euskaldunagoa izan ingurua, orduan eta pisu handiagoa izan du establezimendu eta zerbitzu txikien parte-hartzeak.

Oro har, establezimendu eta zerbitzu-emaile txikiak nagusitu dira 2020ko Euskaraldian izena eman duten entitateen artean, egoitza guztien % 34,2 mota honetakoak dira, eta bereziki nagusitu dira Gipuzkoan eta Nafarroan.

Datuei erreparatuz, zenbat eta euskaldunagoa izan ingurua, orduan eta pisu handiagoa hartzen dute zerbitzu txikiek. Aldiz, zenbat eta erdaldunagoa izan, orduan eta pisu handiagoa hartu dute hezkuntza arloko egoitzek —Araban, kasu—.

14. grafikoa

Euskaraldian izena eman duten EAEko entitateen egoitzak, entitate-motaren eta lurraldearen arabera (%)

Iturria: Euskaraldia, 2020. Siadecok landua.

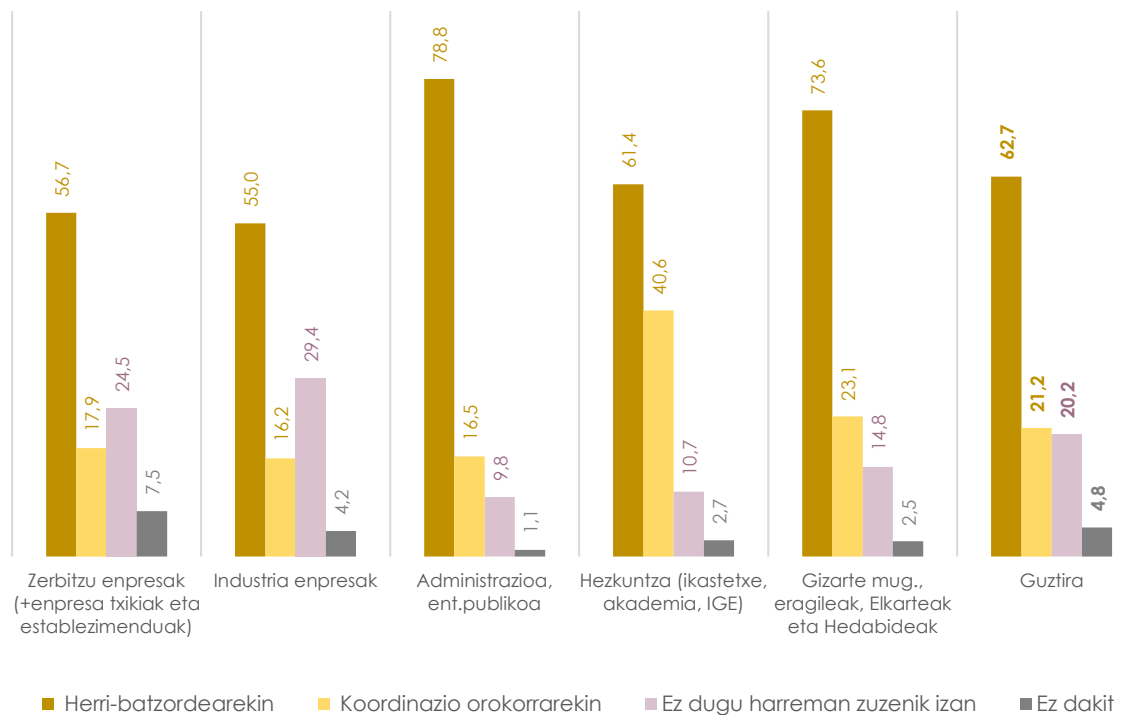
3). Herri-batzordeen irismen-maila altua izan da, izena eman duten entitate gehienek izan baitute harremana tokian tokiko herri-batzordearekin.

Herri-batzordeen lana garrantzi handikoa da Euskaraldiaren antolaketan, eta agerian geratu da entitateen parte-hartzea sustatzerakoan ere. Tokian tokiko taldeen irismen-maila altua izan da, 2020ko Euskaraldian izena eman duten gehienek izan dute harremana haiekin. Bereziki entitate txikiekin izan dute harremanik estuena.

Entitate handien parte-hartzea lortzeko, ordea, funtsezkoa izan da koordinazio orokorraren lana — nolanahi ere, Euskara planak martxan dituzten enpresen eta kooperatiben pisua handia da, horien artean—.

15. grafikoa

EAEko egoitza edo establezimenduek antolakuntzarekin izandako harremana (%)

Iturria: Siadeco, 2021.

Kanpoko bultzada ez ezik, barnekoa ere ezinbestekoa izan da Euskaraldian parte hartzeko: egoitzen herenak adierazi du kide guztiona izan dela ariketan izena emateko inizatiba; beste heren batek, aldiz, zuzendaritza edo jabearena izan dela aipatu du. Nabarmenezkoa da entitateetako euskara batzordeen eta zuzendaritzen lana bereziki garrantzitsua izan dela gune erdaldunetan.

10. taula

EAEko entitateek non bultzatu nahi duten euskararen erabilera, gune soziolinguistikoaren arabera (%)

	2. gune SL	3. gune SL	4. gune SL
Zuzendaritza taldearena, zuzendariarena edo jabearena	30,2	31,2	32,4
Elkarteko bazkide boluntarioena	9,5	3,3	6,6
Entitateko edo establezimenduko langileena	12,2	13,9	9,7
Guztiona, maila berean	23,4	33,9	44,0
Entitateko euskara batzorde edo taldearena	17,3	13,9	2,9
Beste bat	7,3	3,8	4,4
Guztira	100,0	100,0	100,0

Iturria: Siadeco, 2021.

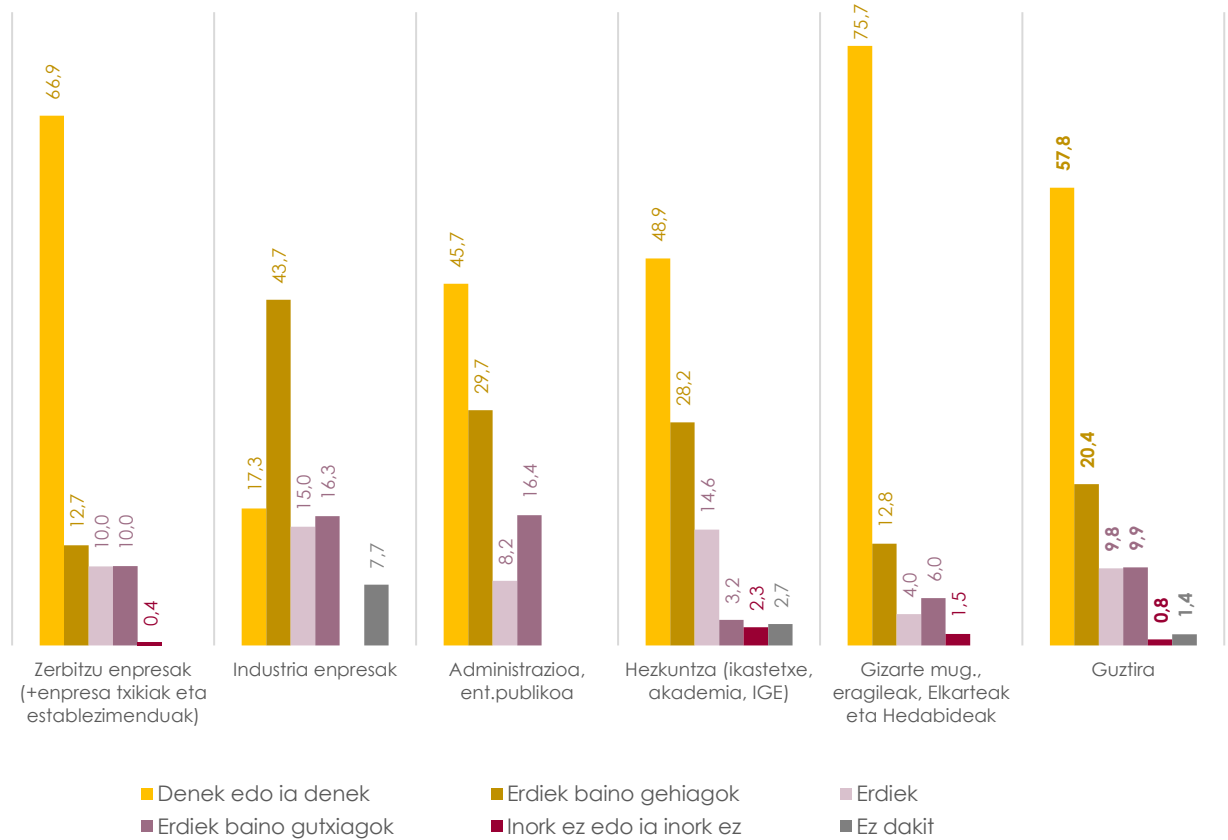
Horrez gain, denek ala denek azpimarratu duten zerbait da hedabideetan Euskaraldiak izan duen oihartzuna handia eta lagungarria izan dela.

4). Ariguneetan entitateetako kide gehienek parte hartu dute, baina batzuek ez dute norbanako gisa izenik eman.

Euskaraldian izena eman duten EAEko egoitza gehienetan ariguneak sortzeko moduan daude, gutxieneko baldintza betetzen baitute: gehien-gehienetan kideen erdiek, gutxienez, euskaraz hitz egiten dakite. Areago, hamarretik seitan denek dakite euskaraz. Bereziki nabarmentzekoa da gizarte eragileetan zein establezimendu eta zerbitzu txikietan gehiengoak gai dela euskaraz hitz egiteko.

16. grafikoa

EAEko egoitza edo establezimenduetako kideetako zenbatek dakiten euskaraz (%)

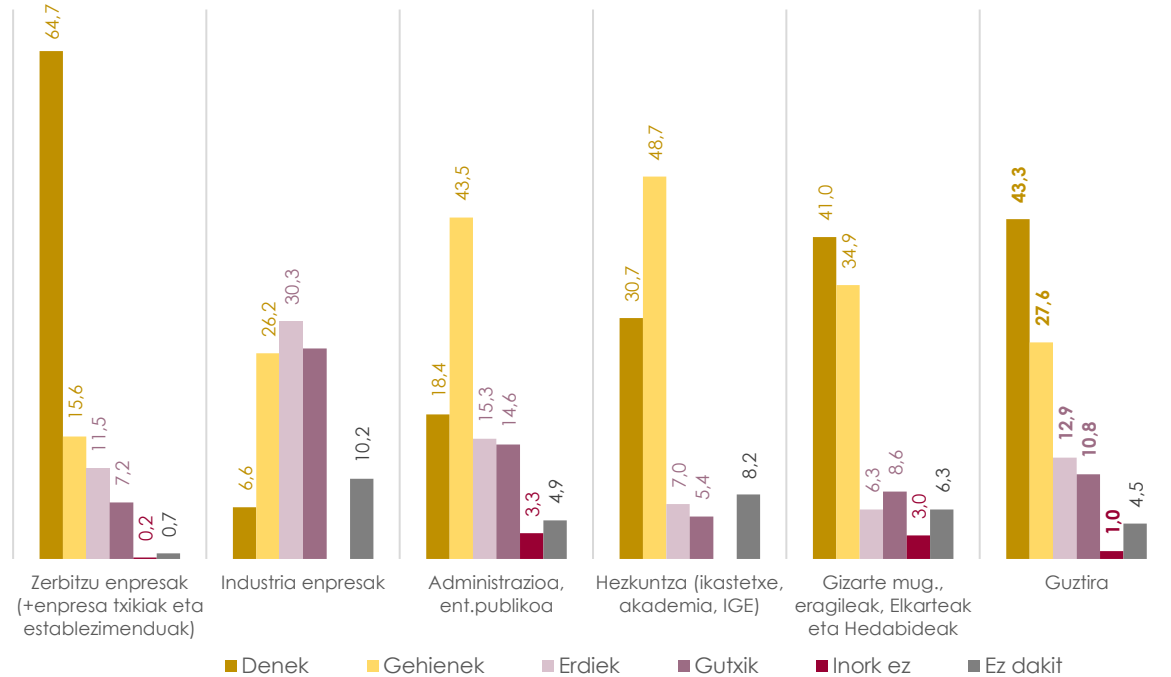

Iturria: Siadeco, 2021.

Horrek ahalbidetu du kide guztiek edo gehienek aukera izatea ariketa sozialean parte hartzeko. Hain zuzen, hamar egoitza edo establezimendutatik zazpitan hala izan da —% 43tan denek hartu dute parte—.

17. grafikoa

Zenbat kidek parte hartu duten ariketan EAEn (%)

Iturria: Siadeco, 2021.

Ahobizi edo belarriprest moduan, ordea, gutxiagok eman dute izena: egoitzetako ordezkariak diote hamarretik sei egoitzatan denek edo ia denek eman dutela izena.

Hainbat arrazoi izan dira tarteko. Batzuek ezjakintasunagatik, beste batzuek lan-arloko ariketa gisa ulertu dutelako bakarrik, edo ez dutelako euren bizitzako gainerako esparruetan halako konpromisorik hartu nahi izan. “Behartuta” edo “bultzatuta” izena eman duenik ere bada. Halaber, arigune bateko partaide izateak norberaren ardura murriztea ekarri duela aipatu dute kasu batzuetan —administrazioan eta hezkuntzan, batez ere—, erlaxazioan eta arinkerian erortzea eraginez.

Izen ematean arazoak egon dira, nahasmena. Arigunean izena ematean, gero norbanako bezala eman behar zuten izena eta hor jendeak ez zuen ulertzen galdetzen zuten ea berriro zergatik eman behar zuten izena. Hasieratik azalpen gehigarri bat beharko zen

(EAE_Administrazioa eta hezkuntza)

Arigune izateko erabakia taldean hartu izanak sakabanatu egin du bakoitzaren ardura. Gehiengoak hartzen zuten erabakia, onartzen zuten arigunea ginela baina bakoitzaren ardura ez zela hainbestekoa, aurrekoan bezainbestekoa uste zuten. Hori dela eta, erlaxatuago ikusi ditut, batzuek belarriprest eta ahobizi ahaztuta (ez zuten txapa jartzen)

(EAE_Administrazioa eta hezkuntza)

B) ARIGUNEAK SORTZEA.

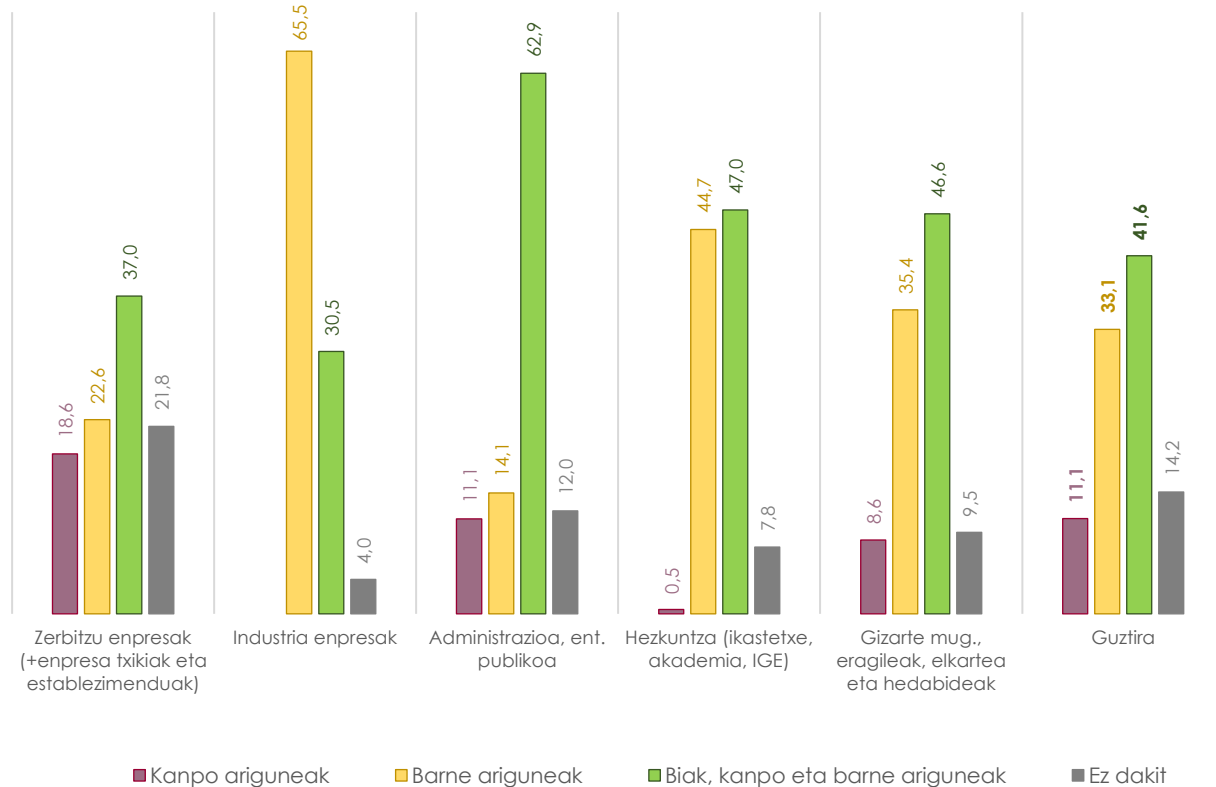
1). Entitatearen jarduna inguru baina erabakigarriagoa izan da, sortutako arigune-motari dagokionez.

Entitate-moten pisuan alde txikiak izan dira inguruaren arabera; entitateek sortutako arigune-motetan, aldiz, erabakigarriagoa izan da entitatearen jarduna. Kanpo- edo barne-ariguneak sortzean gehiago eragin du entitatearen izaerak.

Hala, barne-ariguneak industrian, hezkuntzan edo elkarteetan sortu dira, batez ere; kanpo-ariguneak, aldiz, zerbitzuetan –zer arigune-mota sortu duten ez dakiteneen pisua ere altua da zerbitzuetan; herri-batzordeek bultzatuta izena eman izana egon daiteke horren atzean-. Bi arigune-motak sortu dituzteneen pisua administrazio publikoan nabarmentzen da, eta inguruaren ezaugarri errepertatuz, gune euskaldunetan.

18. grafikoa

EAEn sortutako arigune-motaren arabeko banaketa (%)

Iturria: Siadeco, 2021.

Arigune-motak sortzerakoan, hiru joera nabarmen antzematen dira, inguru eta entitatearen jarduna kontuan hartzen badira:

- *Barne-ariguneak bakarrik sortzeko joera inguru nahiko erdaldunetako industrian eta hezkuntzan nabarmendu da.* Entitate handiak dira, koordinazio orokorrek harremana izan dutenak. Barne harremanetan erabilera areagotzeko helburua izan dute, ezagutza aldetik horretarako baldintzak badituzte ere, gaztelaniaz egiteko joera handia baitute.
- *Kanpo-ariguneak bakarrik sortzeko joera inguru nahiko erdaldunetako zerbitzu-establezimenduetan nagusitu da.* Entitate txikiak dira, tokian tokiko herri-batzordeekin harremana izan dutenak. Kanpo-harremanetan erabilera areagotu nahi izan dute, entitate barnean ezagutza aldetik muga handiak dituzte eta gaztelania erabiltzen dute nagusiki. Baina, nolabait, herritarrei euskaraz egin diezaieten eskatu nahi izan dute —edo euskararen aldeko jarrera bat adierazi, gutxienez—.
- *Bi arigune-motak sortzeko joera handiena inguru euskalduneko tamaina ertain-txikiko administrazioan eta gizarte eragileetan antzeman da.* Herri-batzordeekin eta koordinazio orokorrek, biek izan dute harremana. Gehienek euskaraz dakite, gehiena euskaraz egiten dute eta, hortaz, euskararen aldeko konpromisoa adierazteak pisu handiagoa eduki du haientzat, erabileran eragin esanguratsu bat bilatzeak baino gehiago.

2). Kanpo-arigunea sortzea errazagoa iruditu zaie, eta barne-ariguneak lanketa sakonagoa behar izan du.

Kanpo-ariguneak sortzeak konpromiso txikiagoa eskatzen du –kasu batzuetan, egunerokotasunean duten jarrera mantentzea – eta horregatik, batzuei errazagoa iruditu zaie arigune-mota hori sortzea. Gainera, garrantzi handia eman diote espazio fisikoari, ikusgarritasunari.

Barne-arigunea sortu duten entitateetan hausnarketa eta kontzientziatze-lan handiagoa egin dutela antzematen da. Hain zuzen, industria-enpresek sortu dituzte, bereziki, barne-ariguneak, eta lanketa handia egin dute haietan: industria arloko entitateen ia herenak kanpo-aholkularitza enpresa bat kontratatatu du lan hori bideratzeko.

Dena den, arlo guztietako entitate batzuek aipatu dute horietan zailagoa izan dela ariketa ulertzea, ahalegin handiagoa eskatu duela, eta, gainera, ikusgarritasun txikiagoa lortu dutela barne-ariguneek.

Gure konpromisoa euskararekin hitz egitea da ahal dugun momentuetan bakarrik, hau da gurekin euskaraz egiten duen jendearekin

(Bizkaia/Zerbitzuak/2.gune soziolinguistikoa)

Nos cuesta expresarnos en euskera pero al mismo tiempo nos gusta, nos parece necesario y nos hace sentirnos orgullosos cuando conseguimos atender en totalmente en euskera a un cliente o clienta

(Bizkaia/Zerbitzuak/2.gune soziolinguistikoa)

Euskaraldia bezeroei begira egin dugu, egun horietan euskaraz egitera animatzeko eta bultzatzeko. [...] Barne-arigunea ez dugu behar, 3 langile gara eta gure artean beti euskaraz egiten dugu.

(Bizkaia/Zerbitzuak/3.gune soziolinguistikoa)

Kanpoko errazagoa, elkarrizketak txikiagoak direlako. Barne-ariguneetan, presaka bazabiltzate zaila egiten da

(Gipuzkoa_Industria enpresak_2.gune soziolinguistikoa)

Guraso elkarte desberdinekin lan egiten dugu eta haiekin deiak eta kanpo harremanak euskaraz egiten saiatu gara. Beti ez da posible, baina lehen hitza beti euskaraz. Bulego moduan eta barne funtzionamenduan euskaraz egiten dugu. Arigunearen helburuak bete ditugu

(Bizkaia/Gizarte mugimenduak/2.gune soziolinguistikoa)

Oro har, bai barne-arigunea zein kanpo-arigunean -eta bereziki azken hau agian-, euskaraz lasai aritzeko guneak dira berez. Hala ere, Euskaraldiak iraun bitartean, batik bat barne-arigunean, era kontzienteago batean, euskararekiko joera bultzatu, eta euskaraz aritzea sustatu da.

(Gipuzkoa/Administrazio publikoa/4.gune soziolinguistikoa)

2020ko berritasuna izan da ariguneen ariketa, eta badirudi, orokorrean, kosta egin dela planteatutakoa ondo ulertzea eta barneratzea: ariguneen arteko aldeak bereiztea, ahobizi eta belarriprest roletan oinarritutako ariketarekiko ekarpena ulertzea... Izena emateko prozesua bera ere konplikatua iruditu zaie batzuei.

Nire kasuan, jendeari arreta eman behar diodanez, ahobizi izatea edo arigune izatea gauza berdina izango litzateke. Arigunea sortu genuen, nik ahobizi bezala eman nuen izena

(EAE/Zerbitzuak)

Aurtengo edizioa konplikatua izan da antolaketa aldetik. Gauza gehiegi egon direla uste dut, informazio eta eduki asko. Zer da arigunea, zer da kanpo eta barne-arigunea... kosta egin zait kudeatzea

(Araba/Gizarte mugimenduak/2.gune soziolinguistikoa)

Pixka bat kosta zitzaigun gure burua definitzea, ulertzen genuen batean edo bestean betetzen genuen rola berdina zela, barneko nahiz kanpoko harremanak euskaraz direlako orokorrean. Hasiara batean definizioa nahastu samarra zela iruditu zitzaigun, edo guri kosta zitzaigun zehaztea

(EAE/Gizarte mugimenduak)

Uste dut ariguneen funtzioa ez dela ondo ulertu. Gure jarrera izan da lehenengo agurrak edo hitzak euskaraz izatea, eta modu honetan, jende asko animatzen da euskaraz aritzera. Baina ez dugu ezer berezirik egin, gure egunerokoan horrela jokatzeko dugu

(Bizkaia/Administrazio publikoa/2.gune soziolinguistikoa)

Aurretik aipaturikoagatik. Ez zaigulako argi geratu zein funtzio betetzen genuen eta zein ekintza egin genitzakeen. Egunerokotasunean guztia euskaraz eginez (barne eta kanpo harremanak barne), zer gehiago egin genezaken ez genekien. Saiatu garena da, ikusgarritasuna ematen lagundu sare sozialen bidez, herritarrak eta inguruko eragileak ekimenera batu zitezten. Zeozer lortu genuen, gure inguruko enpresa hainbatek interesa erakutsi zutelako euskaraldia martxan jarri zenean eta geure argazkiak sareetan ikusi zituztenean, parte hartzen genuela esanaz. Beranduegi zen ordea haietzako, arigune bezala alta emateko epea pasata baitzegoen

(Gipuzkoa/Enpresa txikiak/3.gune soziolinguistikoa)

Gure entitatean gehiago jorratu dugu ahobizi eta belarripresten rola, horrek konpromiso zehatzagoa eskatzen duelako eta guretzako interesgarriagoa zelako. Ariguneena garrantzitsuago edo eraginkorrago iruditzen zaigu, denda, taberna edo zerbitzura zuzendutako entitateentzat, ezagutzen ez duzun leku batera heltzean mezu hori jasotzea. Gurean, gehienok ezagutzen gara eta harreman ohitura batzuk ezarrita daude dagoeneko, uste dugu horretan eragitea eraginkorragoa dela.

(Gipuzkoa/Industria-enpresak/3.gune soziolinguistikoa)

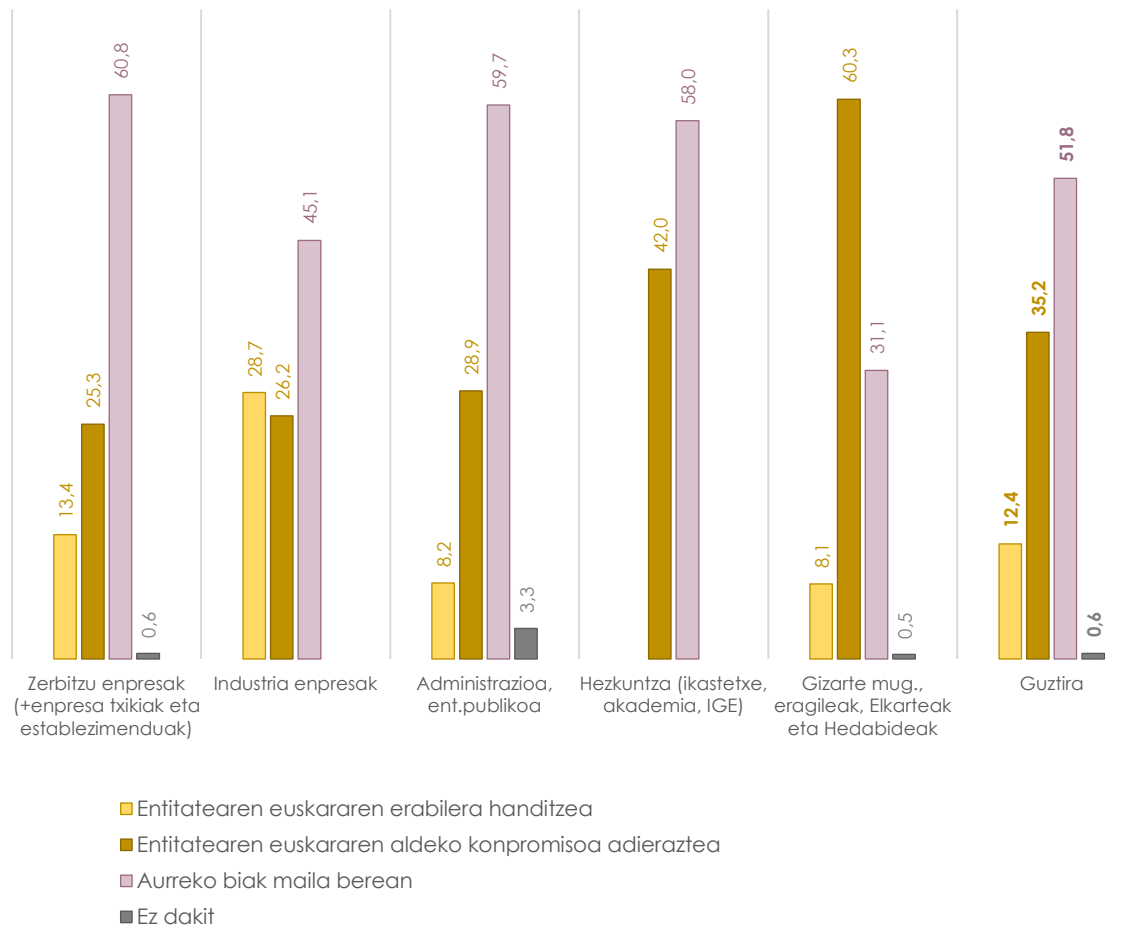
Ilido horretatik, kanpo-ariguneak bakarrik sortu dituzten entitateetan ariketa hobeto ulertu dela sumatzen da, barne-ariguneak edo bi arigune-motak sortu dituztenetan baino. Finean, barne-arigunearen ariketaren planteamendua, edo eman diren azalpenak, konplexuagoak iruditu zaizkie.

3). Euskararen aldeko konpromisoa adierazteak pisu handia izan du ariguneak sortzeko arrazoien artean, erabilera handitzeak baino gehiago.

Euskaraldian parte hartzeko garrantzi handiena izan duten arrazoiei dagokionez, entitateen erdiak baino gehiagok maila berean jarri dituzte euskararen erabilera handitzea eta euskararen aldeko konpromisoa adieraztea. Entitate-motaren arabera, baina, aldeak daude: gizarte mugimendu eta eragile gehienentzat euskararen aldeko konpromisoa adierazteak du pisu handiena eta industria-enpresetan gainontzekoetan baino pisu handiagoa du entitateko euskararen erabilera handitzeak.

19. grafikoa

EAEko egoitza edo establezimenduek Euskaraldian parte hartzeko arrazoiak (%)

Iturria: Siadeco, 2021.

Era berean, euskararen erabilera handitzeko helburuarekin lotutako arrazoiek indar handiagoa hartzen dute Bizkaian eta Araban, baita 2. gune soziolinguistikoan ere. Gipuzkoan eta 4. gune soziolinguistikoan, eremu euskaldunenetan, aldiz, euskararen aldeko konpromisoa adierazteak pisu handia hartzen du.

Jendea euskaraz egitera animatzeko eta laguntzeko helburuarekin apuntatu gara, guk dagoeneko dena euskaraz egiten dugu

(Bizkaia/Zerbitzuak/3.gune soziolinguistikoa)

Zenbat eta jende gehiagok jakin euskaraz hitz egiten dugula, hizkuntza orduan eta gehiago erabiliko da

(EAE_Zerbitzuak eta zerbitzu-enpresak)

Lotsaz edo beldurrez euskara erabiltzera ausartzen ez direnei laguntzeko

(Gipuzkoa/Enpresa txikiak/4.gune soziolinguistikoa)

Azaldu ziguten zer zen arigunea izatea eta guk euskaraz egiten dugunez ba parte hartzea erabaki genuen. Euskaraldia eta Korrika bezalako ekitaldietan parte hartzen dugu euskararen erabilera sustatzeko

(Araba/Gizarte mugimenduak/2.gune soziolinguistikoa)

Euskara talde bezala gure euskaltzaletasunagatik parte hartu dugu eta uste dut mota honetako talde guztiek parte hartu beharko genukeela

(Bizkaia/Gizarte mugimenduak/2.gune soziolinguistikoa)

C) JARDUNA.

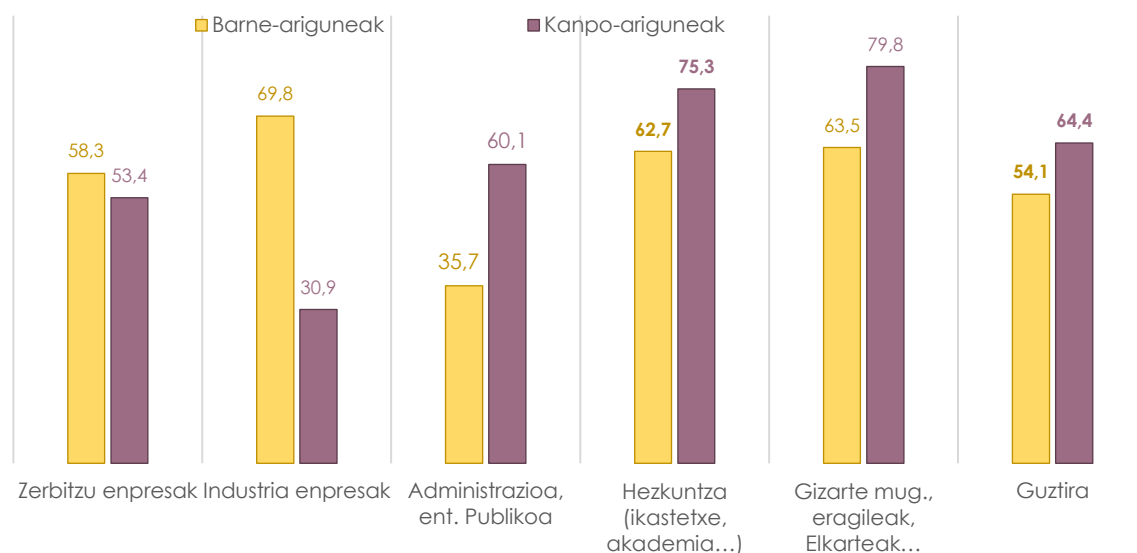
1). Ariketa aurrera eramaterako orduan hautemandako erraztasun edo zailtasun-mailan, aldiz, entitate-motak eta inguruak, biek izan dute eragina.

Ariguneen ariketa egitea erraza izan da egoitza eta establezimendu gehientzat; oro har, kanpo-ariguneetan errazagoa izan da ariketa egitea barne-ariguneetan baino. Hortaz, kanpo-ariguneak sortzea errazagoa izan da barnekoak baino, eta bertan ariketa egitea ere bai.

Entitate-motaren arabera, barne-arigunearen ariketa errazagoa iruditu zaie hezkuntzan, industrian eta elkarreetan—euren jardunean kanpo-harremanak ez du pisu handirik—. Administrazioan, aldiz, errazagoa iruditu zaie kanpo-arigunearen ariketa —beharbada barneratuago dute herritarrekiko arretan euskara erabiltzea, euren lan-harremanetan baino—.

20. grafikoa

EAEn ariguneen ariketa egitea nahiko erraza edo oso erraza iruditu zaien pisua (%).

Iturria: Siadeco, 2021.

Entitateen jardunak ez ezik, inguruak ere eragiten du kasu honetan. Gune euskaldunetan barne-arigunearen ariketa errazago egin dute —barne baldintza egokiagoak dituzte, oro har, inguru erdaldunetan baino—; kanpo-arigunearena, aldiz, erdaldunetan —Euskaldunen aurrean belarriprest rola jokatzeko errazagoa izan daiteke, erdarazko erabilera-ohiturak dituen entitatean hizkuntza-dinamikak aldatzea baino—.

Era berean, Euskaraldiak proposatzen dituen hizkuntza-jokabideak hartzea errazagoa izan da inguru euskaldunetan; Gipuzkoan eta 4.gune soziolinguistikoan izan dituzte erraztasunik handienak Euskaraldiak planteatutako ariketa aurrera eramateko. Zailtasunik handienak, aldiz, Araban eta 2.gune soziolinguistikoan eman dira. Salbuespena elkarrizketa elebidunetan antzematen da; izan ere, horietan euskarari eustea errazagoa iruditu zaie inguru erdaldunetako entitateei.

Jokabideetan errazena izan da euskaraz ulertzen dutenekin uneoro euskaraz egitea; administrazio publikoko egoitzentzat izan da zailagoa. Areago, lehen hitza euskaraz egitea zaila edo oso zaila izan dela diote administrazioko egoitzen % 40tan. Industriakoen herenetan ere hala uste dute.

Dena den, egoitzei, oro har, konplexuagoa iruditu zaie orain arte erdaraz ziren elkarrizketak euskaraz edo ele bitan izatea edo elkarrizketa elebidunetan euskarari eustea. Bereziki zaila iruditu zaie administrazio publikoko egoitzei.

11. taula

Jokabide ezberdinak hartzea zenbateraino izan den erraza edo zaila, entitateko kideentzat (lurralde historikoa) (EAE) (%)

		Araba	Bizkaia	Gipuzkoa
Euskaraz ulertzen dutenekin euskaraz egitea uneoro	Oso erraza	35,3	43,1	49,1
	Erraza	40,5	37,4	36,7
	Zaila	18,5	12,9	9,8
	Oso zaila	2,0	0,9	1,6
	Ez dakit	3,6	5,6	2,8
	Guztira	100,0	100,0	100,0
Besteek euskaraz ulertzen ote duten ez dakidanean, lehen hitza euskaraz egitea	Oso erraza	13,9	22,6	32,8
	Erraza	46,8	38,1	45,2
	Zaila	29,3	24,1	14,4
	Oso zaila	2,0	3,7	2,5
	Ez dakit	8,0	11,6	5,1
	Guztira	100,0	100,0	100,0
Elkarrizketa elebidunetan euskarari eustea	Oso erraza	7,0	20,2	13,5
	Erraza	35,8	37,1	39,9
	Zaila	42,6	31,5	39,4
	Oso zaila	11,0	6,0	4,2
	Ez dakit	3,6	5,2	3,1
	Guztira	100,0	100,0	100,0
Orain arte erdaraz ziren elkarrizketak euskaraz edo ele bietan izatea	Oso erraza	2,4	8,4	9,3
	Erraza	26,9	32,5	33,2
	Zaila	51,5	41,6	47,8
	Oso zaila	12,4	8,3	4,8
	Ez dakit	6,8	9,2	5,0
	Guztira	100,0	100,0	100,0
Euskaraz dakieneri euskaraz egitea eskatzea	Oso erraza	15,8	26,8	28,3
	Erraza	48,4	47,0	42,3
	Zaila	19,4	16,6	20,1
	Oso zaila	6,0	2,7	4,1
	Ez dakit	10,4	6,9	5,2
	Guztira	100,0	100,0	100,0

Iturria: Siadeco, 2021.

2). Ariguneen ariketak denbora gehiago behar du.

Entitateek onartu dute, bereziki barne-ariguneen kasuan, ariketak hausnarketa eta kontzientziazte-lan handia behar izan duela. Ildo horretatik, mota horretako ariguneak sortu dituzten hainbat entitatetan adierazi dute aurreko edizioan bezala jokatu dutela, ahobizi eta belarriprest roletan oinarrituz Euskaraldiko jarduna; rolek lortu dutela erreferentzialtasun bat, arigunearen figurak oraindik lortu ez duena. Zentzu horretan, beraz ariketak denbora gehiago behar du:

Barne-ariguneen kontzeptua ez da ondo ulertu, uste dut langile guztiak euskaldunak direnean soilik sortu direla. Langileren bat euskaldun oso edo ez bazen, ez zen arigunea sortzen edo zailtasun gehiago egon dira. Eta iruditzen zait barne-ariguneak horretarako sortu behar zirela, euskara hainbeste erabiltzen ez zutenak erabiltzera bultzatzeko

(EAE_Administrazioa eta hezkuntza)

Batzuetan laneko kontu batekin identifikatu dute. Prest zeuden lanean euskaraz egitera, baina gero agian ez zuten ariketa honetan parte hartu nahi, desberdindu egin dute

(EAE_Administrazioa eta hezkuntza)

Hurrengo edizioarako sinplifikatzea azalpenak eta hasieratik argi izatea

(Bizkaia/Hezkuntza/4.gune soziolinguistikoa)

Gehiago ezin izan dugu egin. Informazio guztia asimilatzen saiatzea bakarrik asko da

(Bizkaia/Hezkuntza/2.gune soziolinguistikoa)

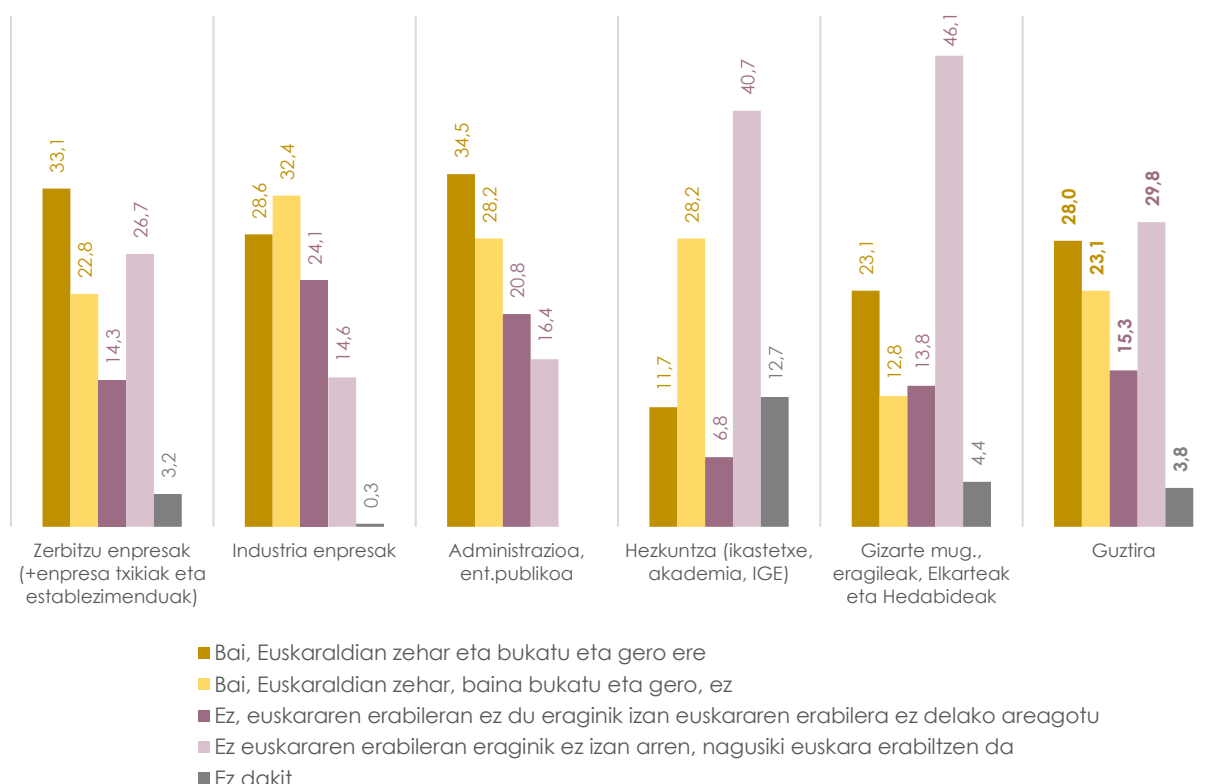
D) ERAGINA

1). Orokorrean, Euskaraldian eragin bat lortzen da, baina Euskaraldiaren ondoren lehengo ohituretara itzultzeko joera ere handia da.

Euskaraldiak, beraz, eragina izan du, behintzat, entitate batzuetan. Egoitzen ia herenak uste du Euskaraldiak hizkuntza-ohituretan eragina izan duela ariketan zehar eta gero ere; beste heren batek, aldiz, ez du aldaketarik sumatu, nagusiki euskaraz egiten baitute.

21. grafikoa

Euskaraldiari esker hizkuntza-ohiturak aldatu diren edo ez EAEn (%)

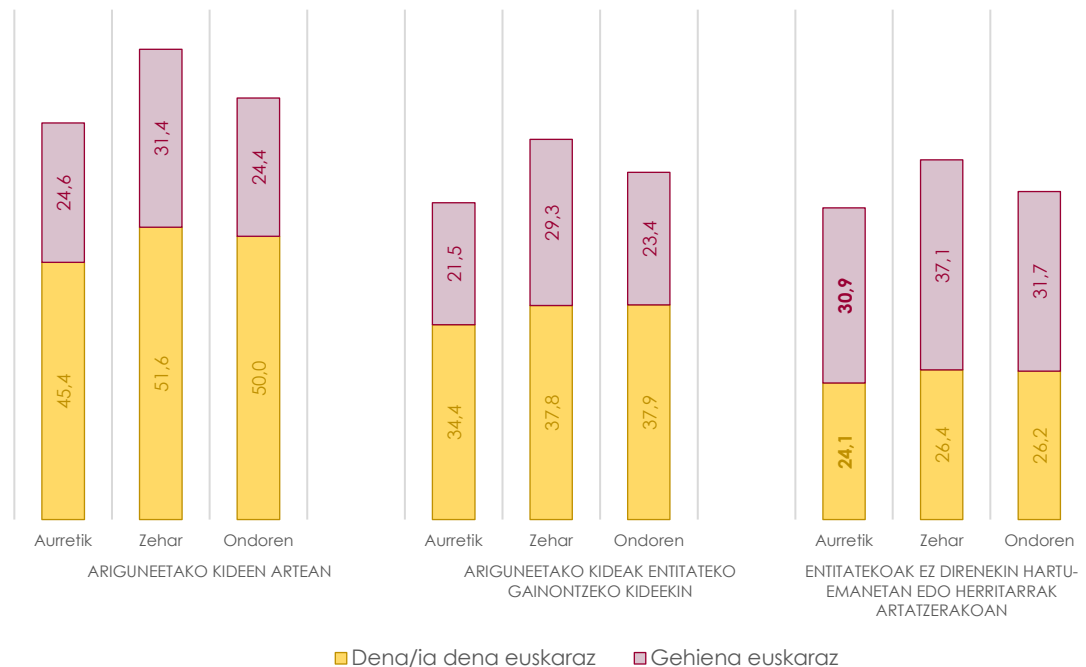
Iturria: Siadeco, 2021.

Euskaraldiaren aurretik, zehar eta ondorengo bilakaera aztertuta ere agerikoa da ondorioa: Euskaraldiak ez ditu hizkuntza-ohiturak goitik behera aldatu, baina eragin bat izan du. Euskaraldian zehar igoera bat dago euskararen erabileran, eta jaitziera bat ondoren, baina ez igoeraren parekoa. Hortaz, oro har, hirugarren momentuko egoera hobea da lehen momentukoa baino.

Eraginik handiena ariguneetako kideen artean antzematen da —erabilera-mailarik handiena ere egoera horretan dago—, baina gainontzeko harremanetan ere islatu da: arigunetatik kanpoko entitateko kideekin zein entitatekoak ez direnekin.

22. grafikoa

Euskararen erabilera EAEko egoitza edo establezimenduetan, egoera ezberdinetan, Euskaraldiaren aurretik, Euskaraldian zehar eta ondoren (%)

Iturria: Siadeco, 2021.

Datuetan gehiago sakonduz gero, ondorengo hiru multzoak bereizi daitezke:

- *Euskaraldia ariketak herri nahiko euskaldunetako administrazioan eta zerbitzuetan izan du inpakturik handiena eta iraunkorra* —Bizkaiko 3.gune soziolinguistikoa, batez ere—. Euskararen aldeko konpromisoa adierazteaz harago, erabilera areagotzeko helburua eduki dute eta ahalegin bat egin dute, gainera, zentzu horretan. Euskararen ezagutza- eta erabilera-maila handia edo nahiko handia dute, barne-arigunearen ariketa erraz egin dute, eta zailagoa iruditu zaie kanpo-arigunearen ariketa. Eragina, beraz, kanpo-harremanekikoa izan da, batez ere.

Batez ere kanpo-ariguneak funtzionatu du. Guk langileei esan genien pausu bat gehiago eman behar zutela (lehenengo hitza euskaraz egitea ez da Euskaraldiaren kontua bakarrik), ez bakarrik txapa jantzita dutela erakustea, baizik eta herritarrak gerturatzean beraiei adieraztea euskaraz egin nahi bazuten lasai aritzeko aukera zutela. Ez da kontrako jarrerarik egon, baina gogo falta nabaritu da

(EAE_Administrazioa eta hezkuntza)

- *EAEko industriako entitateetan Euskaraldian zehar antzeman da eragina, baina atzera bueltatzeko joera handia izan da ondoren. Entitate horietan ariguneetako partaideen artean lortu da inpaktua, haien arteko harreman informaletan, batez ere — batzuek azpimarratu dute gai informalez erosoago aritu direla, baina teknikoagoak direnak joratzeko zailtasun handiagoak izan dituztela euskaraz—. Aldiz, ariguneen kanpo-eragina, entitateko gainerako kideekikoa, mugatuagoa da. Entitate horietako askotan kide gutxi batzuk dira euskaldunak, gaztelaniaz egiteko joera handia dute, eta Euskaraldian ahalegina egin duten arren, onartzen dute ez dela behar bestekoa izan.*

Kasu batzuetan euskaraz aritzeko aurre-joera hori galdu egin da gai teknikoagoak edo sakonagoak joratu behar zirenean

(Bizkaia/Zerbitzu-enpresak/2.gune soziolinguistikoa)

Como ya he comentado cuando la comunicación es más de andar por casa, más coloquial ha reultado más fácil, pero cuando teníamos que tratar temas de informes, puesta a punto de la tienda, ofertas.....para cada sección y para el equipo ha costado más, pues no estamos familiarizados con algunos términos en euskera

(Bizkaia/Zerbitzu-enpresak/4.gune soziolinguistikoa)

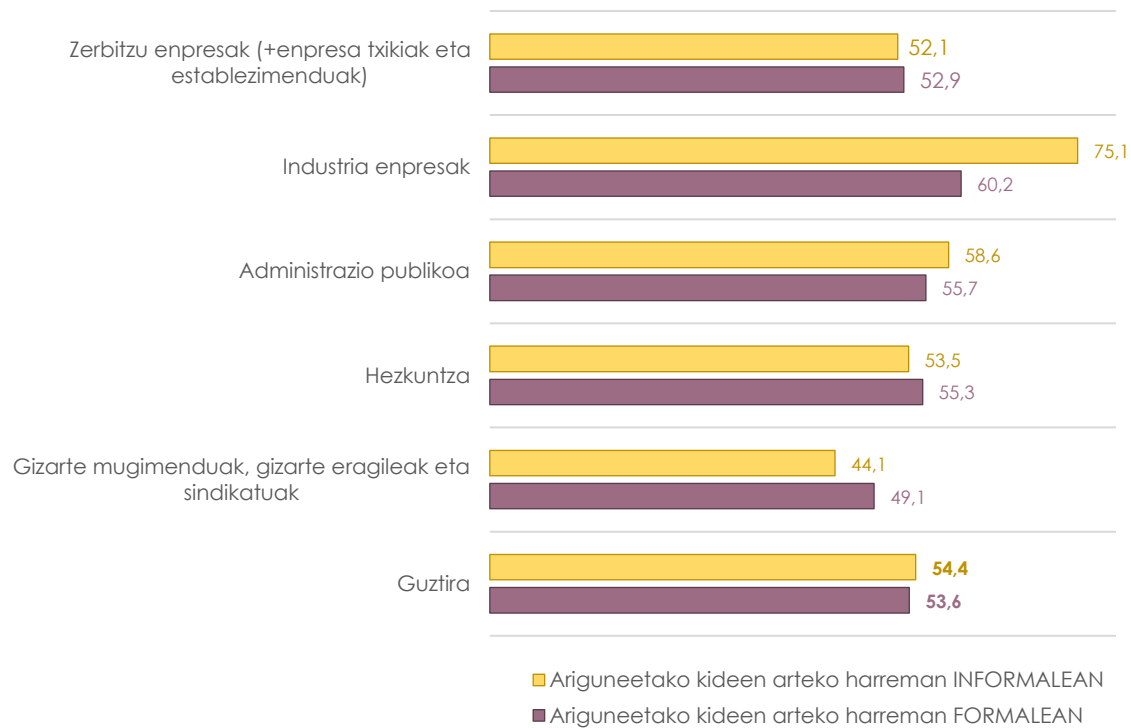
- *Bestela ere, euskara nagusi delako Euskaraldiaren eraginik nabaritu ez duten entitateak inguru euskaldunetako gizarte mugimenduak eta ikastetxeak dira, batez ere. Bi arigune-motak sortu dituzte, edo barne-ariguneak, bestela. Koordinazio orokorarekin harremana izan dute. Aldeko konpromisoa adierazteko arrazoiak izan du pisurik handiena, haientzat. Ahalegin txikia egin badute ere, oso erraza iruditu zaie ariketa.*

Ariguneetan euskararen erabilera erabatekoa izan da, esan bezala, gure ohiko hizkuntza baita. Halere, ahobizi moduan, beste eremu batzuetan zailtasun batzuk bai partekatu genituen. Lehen hitza euskaraz beti ematea da bat (aurreiritziak tarteko, kosta egiten da giro erdaldunagoetan murgiltzerakoan, lehen hitza euskaraz ematea) eta erdaraz egiteko ohitura oso errotuta dagoenean, hizkuntza aldaketa hori egitea. Kasu guztietan euskaraldiaren eragina positiboa da, baina ahobizi rolean aritu ginen guztiok ez genion berdin eutsi izan (zer esanik ez aurtengo zailtasun gehigarria: pandemiari lotutako sozializatzeko mugak)

(Araba/Gizarte mugimenduak/4.gune soziolinguistikoa)

23. grafikoa

**Zein harreman motatan areagotu den euskararen erabilera Euskaraldiaren eraginez —
baiezko erantzunak— (EAE) (%)**

Iturria: Siadeco, 2021.

2). 2018ko edizioaren eragina azpimarratu dute bi edizioetan parte hartu dutenetako batzuek.

Lehen edizioan izan omen zen aldaketarik handiena, eta entitateek neurri batean eutsi egiten diote oraindik. Hori horrela, 2020ko edizioaren inpaktua mugatuagoa izan da.

Orain dela 2 urtekoa enpresan asko nabaritu zen bezala, aurtengoa pixka bat oihartzunik gabe pasa da. Jendeak aurtan, zuzendaritzatik hasita, burua ez zuen honetan. Langileei mezua bidali zitzaien parte hartzeko baina ia erantzunik ez zen jaso. Azken momentuan arigune bat sortu genuen bulegoan gauden hiruren artean. Aurtengoan ez dugu aprobetxatu aurreko edizioan bezala

(EAE_Industriako enpresak)

Inpresioa daukat nolabaiteko topea egin dugula. Tope hori seguraski lehenengo euskaraldian egin genuen. Hor euskaraz hitz egin nahi dugunok, deskubritu genuen egunean lasai ahal genuela egin nahiz eta beste batzuk ez egin gure aurrean. Askatasun, lasaitasun hori irabazita daukagu. Lehen ohituraz erdaldun bat baldin bazegoen tartean ez zen euskaraz egiten batzarretan,... Hitz egiten hasterakoan konturatu ginen bazegoela jendea ez duena euskaraz egiten baina bai ulertzen duena eta ez dagoela inolako arazorik berari euskaraz egiteko. Hori kontsolidatu egin da. Batzar batzuetan ariguneak sortu ditugu, ni nago euskaraz egiten eta besteak erdaraz erantzungo dit, baina behintzat aske sentitzen naiz euskaraz egiteko. Tope hori jo dugu eta ez dut ikusi beste aurrerapausorik egin dugunik

(EAE_Industriako enpresak)

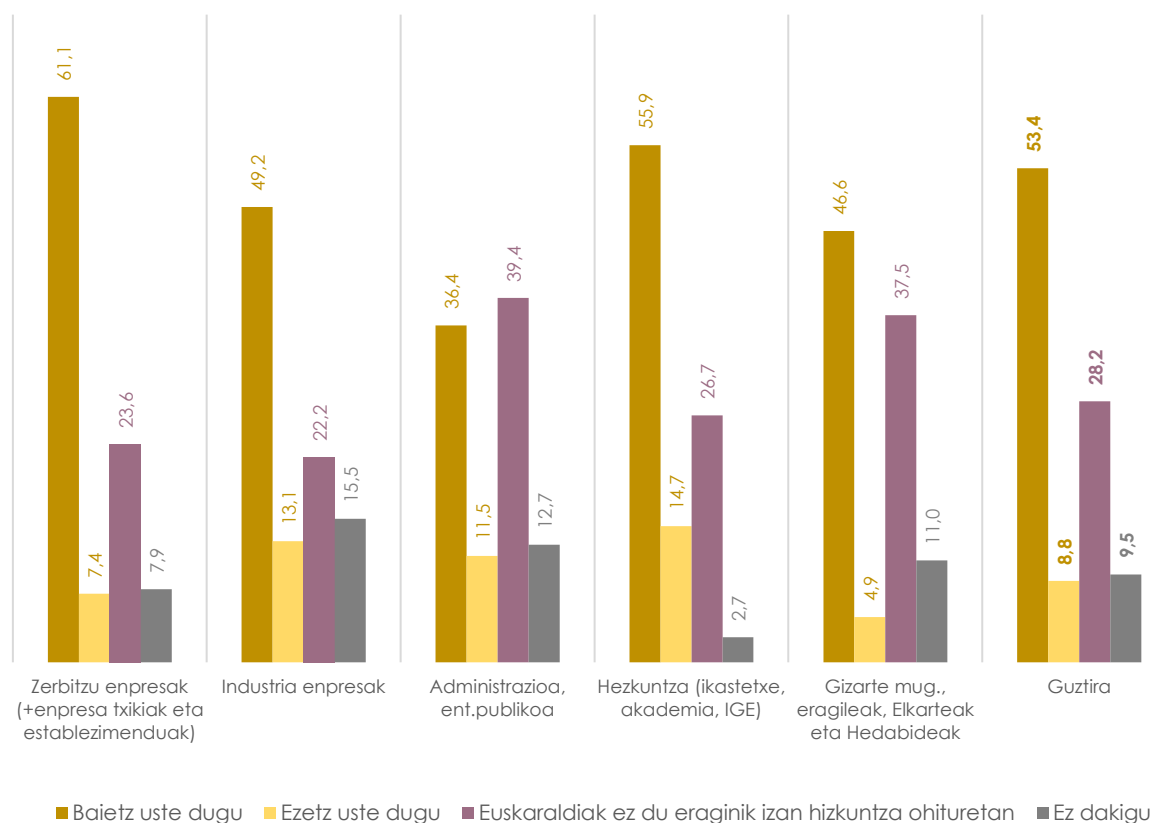
E) BALORAZIOA

1). Entitateen erdiak uste du Euskaraldiak sortutako hizkuntza-dinamikak mantendu egingo dituela etorkizunean. Zerbitzu-establezimenduetan baikorragoak dira administrazio publikoan baino.

Euskaraldiaren eraginez, hizkuntza-praktiketan aldaketa eman da zenbait kasutan, eta dinamika horiek mantenduko direla uste du gehiengoak. Alde horretatik, zerbitzu-establezimenduak dira baikorrenak, hezkuntza arloko eragileekin batera. Aldiz, administrazio publikoan gehiago dira euren hizkuntza-ohituratan eraginik izan ez duela diotenak.

24. grafikoa

Euskaraldiaren eraginez sortu diren hizkuntza-dinamika berriak etorkizunean mantenduko diren edo ez (EAE) (%)

Iturria: Siadeco, 2021.

Euskaraldiaren eraginez euren egoeraz jabetuta, gutxiago dira euskararen erabilera sustatzeko neurriak hartuko dituztenak: hamarretik bi pasatxo. Dena den, Euskaraldiaren hurrengo edizio batean parte hartzeko asmoa nahiko orokorra da; batzuek oso positibotzat jo dute dinamikaren beraren planteamendua, eta balioa aitortzen diote. Hainbat arrazoi aipatu dituzte:

Bultzada bat delako, jendea adi dago, txapak eta kartelak ikusten ditu eta animatzen dira euskaraz egitera.

(Gipuzkoa/Zerbitzuak/3.gune soziolinguistikoa)

Euskara ulertzen ez duen jendearekin harremana izaten dugu maiz, eta Euskaraldiko jarrera urte osoan zehar aplikatzen ahalegintzen gara.

(Gipuzkoa/Gizarte mugimenduak/3.gune soziolinguistikoa)

Talde gero eta handiago baten partaideak sentiarazten gaitu. Ez gaudela bakarrik zeregin honetan...nahiz eta oraindik gutxi izan gizarte mailan

(Bizkaia/Administrazioa eta hezkuntza/4.gune soziolinguistikoa)

Euskaraldia ez da Otik 100erako aldaketa bat... Laguntzen du, baina agian helburu anbizioso samarra da, hizkuntza ohiturak irauli 15 egunetan... hori askotxo da. Balio du jarrera batzuei bultzada bat emateko, posible dela ikusteko, baina ez esateko honekin dena egin dugula, ibilbide bat da

(EAE_Administrazioa eta hezkuntza)

Hombre, claro. Bai, denetan parte hartzen dugu, Euskararen eguna, Korrika, Euskaraldia... hor gaude beti

(Gipuzkoa/Gizarte mugimenduak/2.gune soziolinguistikoa)

2). COVID-19aren pandemiak eta osasun egoerak zuzenean eragin du entitate gehienen parte-hartzean.

Egoitzen erdiek baieztatu dute COVID-19 pandemiari eta osasun egoerari aurre egiteko neurriek eragin handia izan dutela. Batez ere, entitateko kideen parte-hartzean eta ariguneak antolatzeke lanean antzeman dute eragin hori Euskaraldian parte hartu duten egoitzek. Administrazio publikoko egoitzetan adierazi dute herritarrekiko harremanean eragin asko izan duela (% 50) eta industrian, ariguneetako partaideen arteko harremanetan (% 50).

12. taula

COVID-19ak nola eragin duen EAEko egoitza eta establezimenduen parte-hartzean (%)

		Zerbitzu enpresak (+enpresa txikiak eta establezimenduak)	Industria enpresak	Administrazioa, ent.publikoa	Hezkuntza (ikastetxe, akademia, IGE)	Gizarte mug., eragileak, Elkarrekin eta Hedabideak	Guztira
Ariguneak antolatzerakoan	Asko	12,9	38,3	43,3	27,2	35,0	25,6
	Nahikoa	23,9	27,6	13,8	34,2	21,7	24,2
	Gutxi	24,5	25,1	15,8	15,2	20,1	21,8
	Batere ez	24,7	9,0	20,5	14,5	18,3	19,6
	Ez dakit	14,0	0,0	6,6	8,9	4,9	8,8
	Guztira	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Ariguneetako partaideen barne-harremanetan	Asko	13,1	49,7	26,5	31,7	31,6	25,6
	Nahikoa	19,2	25,2	18,2	26,8	24,9	22,1
	Gutxi	28,9	15,5	31,8	14,3	18,4	23,4
	Batere ez	24,1	9,6	16,9	20,2	17,7	19,6
	Ez dakit	14,6	0,0	6,6	7,0	7,4	9,4
	Guztira	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Herritar, bezero edo bazkideekiko harremanetan	Asko	17,8	33,7	49,6	29,7	35,1	28,0
	Nahikoa	24,7	20,9	18,1	38,4	34,7	27,2
	Gutxi	26,4	19,6	19,6	7,8	12,8	19,8
	Batere ez	19,6	13,9	1,6	17,0	11,4	15,1
	Ez dakit	11,5	12,0	11,2	7,0	6,0	9,8
	Guztira	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Entitateko kideek Euskaraldian parte hartzerakoan	Asko	14,8	37,1	43,3	20,2	27,4	23,9
	Nahikoa	22,2	29,4	11,6	46,5	28,3	26,3
	Gutxi	27,4	25,7	22,9	10,7	23,6	24,0
	Batere ez	22,3	5,4	9,1	6,6	12,4	14,8
	Ez dakit	13,4	2,4	13,2	16,0	8,3	11,0
	Guztira	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Iturria: Siadeco, 2021.

COVID-19aren pandemiaren eragina gehiengoak aitortzen badu ere, aitzakia gisa erabili izan dela iradoki duenik ere izan da.

Aurtengo Euskaraldia nahiko grisa izan da egoerarengatik, aurreko lanketa ere ezin izan da ganoraz egin eta euskaraldia bera ere ez da aurrekoa bezain indartsu bizi izan. Aurrekoan aldaketa bat ekarri zuen bezala pasa ondoren, honetan ez dugu ikusten ohiturak aldatzea ekarri duenik

(Gipuzkoa/Industria-enpresak/3.gune soziolinguistikoa)

Garai txarrak dira hauek inguru hauetan jendeari hori eskatzeko. Ez da inondik ere lehentasuntzat sumatu aldaketa hori planteatzea (...) Uneak oso garrantzitsuak dira bizitzan. Une egokia topatu eta aurrera. Oraingoak, nik uste, ez da horrelakorik suertatu.

(Bizkaia_Hezkuntza_2.gune soziolinguistikoa)

Euskaraldi honetan entitate, industria mailan, eta beste leku askotan bezala, langileen ahalegina baloratu behar dela. Euskaraldia baino erronka potoloagoa zuten. Pandemiaren erdian hainbat lantokitako egoerarekin euskaraldiari aurre egitea, agian txikieria ematen zuen. Giro orokor hori ezin da alde batera utzi

(EAE/Industria)

Aurreko edizioarekin alderatuta kalean ez da presentzia berdina egon. Hortik abiatuta, ezin emaitza berdinak lortu. Bigarren saiakera izanik, pandemiarik izango ez balitz ere, agian ez zen lortuko horrelako oihartzunik edo, ez dakit. Egoera honetan behintzat ez da erraza izan kalean hori mantentzea edo indartzea

(EAE/Elkarteak eta komunikazioa)

Pandemiaren kontu honekin kontuz ibili behar gara, seguru eragina izan duela, eragin psikologikoa. Baina ariketa honetarako ez da hain erabakigarria. Sakon hausnartu behar da ea benetan noraino izan duen eragina pandemiak edo nobedade ez izate horrek eragin duen edo

(EAE/Administrazioa eta hezkuntza)